

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAS.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6
Negyedévre . . . 3

Bérmentlen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 2 fill.

Pettinél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért térmenték szerint min-
den negyszög centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Felhívás

a Tokaj-Hegyalja szőlőbirtokosaihoz!

Zemplénavármegye gazdasági egyesületének elnöksége a következő lelkes „Felhívás” közzétételére kérte fel lapunkat:

Az a gigászi munka, a mit Magyarország a letűnt évtized alatt szőlőinek felújítása körül végzett, bámulatot kelt mindenfelé.

Egy szegény nemzet és egy végzetes sorscsapás által tönkretett még szegényebb birtokos-osztály lett felrúva tehetetlen közönyből, hogy végső erőlködéssel szerezze vissza apránként azt a nagy nemzeti vagyont, mely csak az imént millióknak adott megélhetést. Összefogott társadalmunk színe-java, a törvényhozás, kormány, hatóságok, a főnemesek és középrend, az egyházi és világi testületek, a munkás-osztály egyaránt, hogy azt a kiszakadt részt, melyen át egy nagy nemzeti vagyon kisiklott kezeinkből — mihamar betömje. A magas kormány nagy aranyú akciója, melyet a hitelszerzés és nyújtás, a telepítési akadályok elhárítása, a borhamisítás üldözése s a kedvezőbb borértékesítési viszonyok előkészítése terén kifejt, reménytelül tölti el a sziveket. Magyarország földig sujtott szőlőbirtokosságának ekképen felcsigázott buzgalma teremtette meg azt a csodát, hogy pár rövid év még — és a filoxera csapást megelőző időszak terméseredményét elérjük.

Ugyde ez a képnek csak a tetszetős oldala. A másik oldalra teherzámlánk van felírva, mely Damokles kardjaként függ fejünk felett. S mindnyájan tudjuk, mindnyájan érezzük, hogy ha azoknál a feladatoknál, melyek a szőlő- és borértékesítés útjában álló akadályok elhárítását célozzák, a magyar társadalom nem fog ugyanoly lelkes szervezkedéssel, ugyanoly erélyvel, sőt elszántsággal sikra szállani: akkor Magyarország telepítő birtokosságának ravatala felett megkondul a halálharang; akkor Magyarország középosztálya másodízben telepített ki utolsó erőlködése árán szerzett vagyonából; akkor a társadalmi összműködés — mely itt fényes példát alkotott — örökre megbénul s mindenkorra hitelüket veszítik az ébresztő jelszavak, melyekkel társadalmunk vezető egyénei a csüggedést megállítani s a munkásságot cselekvésre bírni szokták.

Fájdalom, hogy az ország összes hegyvidékei között Tokaj-Hegyaljankat fenyegeti legjobban a tönkrejutás veszedelme. A borhamisítás és törvény által tiltott borkeverés itt vett legnagyobb hasznót, ide özönlének be legnagyobb mértékben Olaszország olcsó s tulszeszesített termékei s ennek tulajdonítható, hogy telepítéseink derekán már a hegyaljai termék nem bír elhelyezést lelmi és áraink a termelési költségek mértékére süllyedtek alá, — sőt boraink nagyobb része még így sem talál vevőre.

Vármegyei bizottságunk és gazdasági egyesületünk évek óta intézi a felterjesztéseket a magas kormányhoz az ott is felismert és méltányolt bajok orvoslása végett. Évek óta sürgetjük a bortörvény szigorítását, a borhamisítás lehetetlenné tételét, mely téren már a mi nyomunkon indult államok

sikeresen megelőzték bennünket. Évek óta fohászunk a 20 arany forintos olaszborvám visszaállítására, mely határforgalmi érdek címén lett 3 forint 20 krajcáros tételre leszállítva. — A nagy politika érdekei magasan vonulnak el fejünk felett, hova jajkiáltásunk fel nem hallatszik. — És e közben napról-napra halljuk, miként csinálják érdekellenfeleink a sajtóban a hangulatot és céljaik elburkolásával miként vetnek fel tetszetős jelszavakat, hogy megtévesszék s egyszersmind megnyerjék velők a közönséget és döntő tényezőket.

Ime láttuk, hogy a németül szerkesztett „Pester Lloyd”, melyből a külföld a mi viszonyainkat megítéli, már határozott állást foglalt a borhazásításra alkalmas erős olasz boroknak adandó vámkedvezmény mellett, még pedig a kormányt támogató országos párt nevében, s láttuk, hogy a magas kormány szükségét látta a megbízás nélküli szereplést és agitációt a maga és pártja nevében lecafolni.

Ez okból gazd. egyesületünk szükségét látja annak, hogy hegyaljai szőlőgazdátársadalmunk a külföldi kereskedelmi szerződések megkötésének előestéjén, — tehát immár az utolsó órában — elszánt elhatározással lépjen sorompóba a létét fenyegető ilyen üzemek ellen és a szakegyesületi működés körét átlépve, a Tokaj-Hegyalja egész bortermelő közönsége egybehívásával tartandó nagygyűlés útján hallassa meg szavát és foglaljon állást a törvényhozás faktorai és a bel- és külföld előtt egyaránt, megragadva így minden törvényes eszközt és módot arra nézve, hogy a végveszedelmet magáról elhárítsa.

De — tisztelt birtokostársak — nem elég ezt a felhívást elolvasni. Nem elég annak alaphangjával együtt érezni, nem elég saját otthonunkban, körünkben, olvasó-egyesületeinkben felőle tanakodni, mert az efajta eszmecserék csak a közkérdések előzetes megérlelésére valók.

A megérlelt eszméknek világgá röpitésére népgyűlések szükségesek. Hatásuk csak akkor van, ha néptömegek, a birtokos közönség imponzáns részének erélyesen nyilvánult közérzése szökell ki belőle. — A vámtarifák s kereskedelmi szerződések kérdése ma Tokaj-Hegyaljankra a legfontosabb létkérdés! Ne maradjon otthon senki, a kinek bár csak egy talpalatnyi szőlőterülete van, de támogassa gazdasági egyesületünket abban a törekvésében, hogy ezt a fenyegető veszedelmet elhárítsuk, s az orvoslás módjait megtaláljuk.

Jelenjünk meg mindannyian Sátoralja-Ujhelyben, a vármegye székházában, az 1902. évi február hó 3-án d. e. 9 órakor, hogy kifejezésre juttassuk nézeteinket a fennforgó kérdésben és megegyezésre jussunk az érdekeink megvédésére irányuló további teendőkre nézve!

Hazafias üdvözléssel vagyunk

Sátoralja-Ujhelyben, 1902. jan. 11.

Andrássy Sándor gróf.

a zemplénavármegyei gazdasági egyesület elnöke.

Láczay László dr.

a szőlészeti és borászati szakosztály elnöke.

„Véd- és dac-szövetség!”

Nyilt levél nagytiszteletű Lőrincz János ág. ev. lelkész urhoz

Mernyik.

Varannó, jan. 24.

Nagytiszteletűség, szeretett János bátyám emlékében jelen soraimmal feleleveníteni óhajtom azt a nagyfentosságu jelégét, melyet Zs. házánál itt Varannó a f. hó 22-én hangoztatni méltóztatott, hogy t. i. „véd- és dac-szövetség!”

Lehet, hogy annak a mesebeli egérkének, annak a „ridiculus mus”-nak a sorsára jutok, mely t. i. úgy jött a világra, hogy „vajudtak a hegyek.” De kérdem: ülhétünk-e összetett kézzel, szemlélve a szállongó hópihéket, midőn a honfi vértől áztatott drága magyar Haza minden polgárára anyyi munka vár?

Egykori kedves tanáromnak, *Latkóczy Mihály dr.*-nak, egyik ódájából formálok jogaimat e sorok megírásához, hogy t. i.:

A hont szolgálni senki sem késelt el,
Csak az, ki munkát nem lel, nem kíván!

Bársonyban s darócbán egyaránt!

A gyenge szőlővenyigét is erős karóhoz kötik, hogy a zord északi szél le ne törje. Én is a hatalmasabb oltalma alá helyezkedem; nem azért, mintha nem éreznék magamban valamegyes erőt, de megtiszteltetés, felette nagy kegy lenne reám nézve, ha viharoktól edzett, nagy tapasztalású és tudományú „János bátyám” oldala mellett a közügynek némi szolgálatot tehetnék én is abban a „véd- és dac-szövetség”-ben iró-tollammal!

Program?

Tapétakérdés manapság a mi egész nagy környékünkön az *amerikai kivándorlás!*

Mi, kik a néppel oly sűrűn érintkezünk, közönséges ismerjük a kivándorlás okát. A pénz — korszakunknak ez a büvölő mamonája — kísért. Ez hajítja, üzi, kergeti Océántulra szegény honfitársainkat. Ha nagykeseresen meg is találják ott a mit kerestek, a dollárokat és pénzzel többé-kevésbé megrakodva ha vissza térnek is honunkba: ebből vajjon nem több-e a kár, mint a haszon?

Kivétkezve szelid polgárius érzés ikből, világpolgárokka fajulnak az elferdítő szocialista tanok hatása alatt!

Erkölesük? Sokkal szegényebb, mint volt kiutazásuk előtt!

Egészségük? Ott hagyják a bányák vészes sötétjében. Kihaszánva erejököt, megfosztva egészségüktől jönnek vissza. Ily mihaszna erkölcsi és fizikai erővel, mint az övék, bizony nem győzött volna le ellenséget még a nagy Hunyady sem!

S ha még azt is tekintetbe vesszük, hogy mig polgártársaink ott az Océántul robotolnak, itt bent a munkaerőben a legnagyobb hiány van; s ha minden árnyékát e kivándorlásnak, a hátra hagyott háztartás és család teljes demoralizációját is stb. mérlegre vetjük: képes-e az amerikai dollár súlya a mérleg másik serpenyőjét lenyomni? Soha!

A kivándorlás ellensúlyozása?

Ha az édes magyar hazánkban teljesített geológiai felvételek térképét (1900. évi Term. Tud. Közlöny) figyelmesen szemléljük, vármegyénk azon egy „semmi” csak egy „pigra massa”. Pedig *Mernyik* környékén még a mult század 70-es éveiben is „higany”-t termeltek, méltóztatik tudni. A mernyiki higany-bánya üzemét csakis a szakértelem nélkül való vezetés és a pénz hiánya miatt hagyták abban. Hogy *Bánszka* hegyeiben köszén, *Dávidvágás* hegyeiben vasérc, *Zamutó* erdeiben „na Remetó” opál s kaolin is akad; hogy *Agyagos* határában természetes jódforrás (melyet gyermekkoromban jómagam is sikeresen használtam lábfejásom ellen fürdőnek) *Rafajócz* községben „csodaforrás”, erdőségeinkben tömérdek fa, kavics, celuló-gyártáshoz alkalmas anyag van és hogy a járásunkon végigfolyó *Tapoly*, *Ondava* a legolcsóbb vizierő: mind-ezeket csak a vak nem látja.

Haj! a magyar tőke félénk, azért impro-
duktív is. Létesül-e vállalat manapság magyar tő-
kével? S ha igen: hány %?

Megszoktuk már nagyon, hogy a külföldi tő-
kére appelláljunk. Pedig mennyi magyar tőke hever
a Wertheimokban? S tudja Isten: nem „egész
biztos nagy osztalék” nélkül nincs kedv a vál-
lalkozásra.

Téves nézetnek tartom, hogy a külföldi
tőke beözönlése hazánk iparát felvirágoztatja.
Első tekintetre úgy látszik, végeredményé-
ben pedig a nyereség a külföldre özönlök.

Nem szatira-é, hogy a magyar gyártma-
nyu posztót kiviszik az országból, s reányomat-
ván az angol v. brüni peesét, mint „valódi kam-
garn v. cheviot” kerül vissza, s akkor már
dupla, ha nem tripla árat fizetünk érte?

Nem jó nekünk a posztó, ha nem angol
v. brüni, a keztü, a kalap, ha nem Piehler-
féle, a cipő, ha nem karlsbadi. Ridingot, smok-
king stb. szabás kell, nemzeti szabású ruhát
manapság nem hord már a magyar, hacsak
ünnepies alkalomkor nem, akkor is csak a tes-
sék-lássék okáért, merő hiúságból.

A katonának besorozott legény halálos ité-
letnek nézi a „Behívó”-t, 80% kiszökik Ame-
rikába a katonai szolgálat elől. Hajdan:

... mint a sasok, vivni szálltak* ...

A Galicziában állomásozó huszárok, tila-
lom ellenére, hazaszöktek, mikor hívta őket a
haza ... Hajdan gyermekek harcoltak, piros
vérök ott omlott ki a csatamezőn, megterméke-
nyítve annak minden porszemét. Ma? ... De
minek folytassam ...

Csak vázolni óhajtam gyenge tollammal
azokat az eszményképeket, melyek lelkem szeme
előtt lebegve egymást kergetik.

Gyenge tollammal, mert hiszen én csak
egy parányisága vagyok a hatalmas társadalom-
nak, és csak reszkető kézzel merem itt is ezeket
az „ideákat” papírra vetni. De hát az „arany-
tollu” írók hol késnek az éji homályban ...
Egyben azonban nem engedek nekik sem el-
sőbbiséget, abban, a miről mondja a magyar
költők fejedelme, hogy t. i.:

..... e kívül,
Nincsen számokra hely!
Áldjon vagy verjen sors keze:
Itt élne, halnó kell!

E sorokkal ajánlom fel csekély erőmet ah-
hoz a bizonyos „véd- és dac-szövetség”-hez ... *

Hazafiúi üdvözléssel

kész szolgálja:

Guseó Ferenc,

kir. adótiszt.

Zsidó gimnáziumok.

— Válasz Klein Simon dr.-nak.

Sátoralja-Ujhely, jan. 15.

Nem értem, minek helyi vonatkozás nélküli
felekezeti ügyeket, helyi lapok basábjain per-
traktálni; de ha az igen tisztelt szerkesztő ur
előzékenysége eddig terjerjedt: úgy engedje meg
nekem is, hogy ebben a kérdésben szerény vé-
leményemet elmondjam.

Nem szívesen teszem; mert más felekezeti
igen tisztelt polgártársaim csak a helyi viszonyok
szemüvegén nézik a magyar zsidók kultur-
fejlesztését és alig-alig tudják, hogy mily nagy
részt vesznek a magyar, de különösen a fővá-
rosi zsidók a magyar nemzet kultur munkájában
— és hogy a felekezeti, sőt a hitélet különböző
nyilvánulásában hogyan akceptálták a magyar
nyelvet és szokásokat.

De még saját hittestvéreink sem ismerik
elégé a zsidók kulturális helyzetét és fejlődé-
sét; hisz az ujhelyi állapotok elégé mutatják,
hogy vezetőink sem bírnak a mai követelmé-
nyekhez elégé fogékonysággal.

Minek hát felekezeti ügyeket tájékoztatlan
olvasóközönség kritikája alá bocsájtani?*

* Most pedig rátérek a „Zsidó gimnázium”
ügyére?

Mintegy 8 évvel ezelőtt Freistädler so-
mogyi nagybirtokos fél millió hagyományt lé-
tesített oly célból, hogy abból 10 év leforgása
alatt a budapesti zsidó hitközség gimnáziumot
létesítsen, hol azonban mindenki felekezeti kül-
önbség nélkül egyforma elbánásban részesüljön.
A magyar zsidóknak felsőbb kulturintéz-
ményök alig lévén, a hagyományosnak hagyó-

* A német kaptafára t. i. a Schutz- und Trutz-
bündnis formájára gyártott Véd- és dac-szövetség-nek,
mint szólásformának, mi ugyan nem vagyunk hívei, sőt
esküdt ellenségei vagyunk annak a legveszedelmesebb er-
kölcsei, közös ügy-nek, mely legdrágább kincsünket, t. i.
nemzeti nyelvünknek szellemét akarja, hogy úgy mondjuk,
elosztrákosítsa; ha azonban Véd- és támadó szövetség
az a jelző: akkor nemcsak elvben, de minden irányban
hívei vagyunk! És azt mondjuk mi is Mernyik lelkes
papjának: Győzelemre fel! És üdv a Nyiit levél írójának!

** Hogy miért: t. munkatársunk maga mutatott rá:
azért, egyebek közt, mert „még saját hittestvérei sem
ismerik elégé a zsidók kulturális helyzetét és fejlődését”
— tehát segítünk nekik mi is megismerni! Szerk.

mányával az volt a nemes intenciója, hogy mi-
kép a többi felekezetek közép- és főiskoláikkal
a magyar kulturának tesznek maradandó szol-
gálatot: nyissanak a zsidók is középiskolákat,
mely intézményeikkel egyrészt emelik a zsidó
felekezet nivóját, másrészt segítik kiépíteni az
egységes magyar államot, és legalább némiképp
viszonzhatják azt a páratlan vendégszeretetet, a
melyben a budapesti katolikus, református és
evangélikus felekezet részesíti a zsidó tanuló-
kat, megnyitván számukra gimnáziumaik, szen-
telt hajlékát és melyben részesülünk a vidéken
mi is, hol jobbadán felekezeti intézetekben nye-
rünk kiképzést.

Es a magyar állam válláról is terhet akart
levenni, mely nem győzi emelni egyre-másra a
fővárosban a középiskolákat — hol a tanulók
számának 52%-át épp a zsidó tanulók teszik ki.

Ha egy kicsit foglalkozott volna Klein Si-
mon dr. ezzel a kérdéssel: meggyőződhetett volna,
hogy az örökhagyó nemes intenciója és a felvilá-
gosodott s magyar budapesti zsidó hitközség
elég garancia arra, hogy a tudományok ez a
szent hajléka, a felekezetközi békének és szere-
tetnek, a legmesszebb menő szabadelvűségnek
lesz szentelt csarnoka! Hisz cikkirő nagyon jól
tudhatja, hogy a budapesti hitközség, de a zsi-
dóknak túlnyomó része is, a felvilágosodottságot,
a szabadelvűséget, az elme és a tudomány sza-
badságát keresi.

Hogyan létesülhetne hát más alapon a
zsidó gimnázium, melynek létesítése oly végre-
hajtó bizottság kezébe került, melynek tagjai
épp a magyar szabadelvűségnek, a profán és a
hittudományoknak liberális zászlóvivői. Várha-
tunk-e másat, mint liberálizmust az olyan férfiak-
tól, mint: Kohn Sámuel dr. pesti főrabbi, Wein-
mann kir. közjegyző, Bánóczy dr., Alexander dr.,
Goldzicher dr., Mazczali dr. egyetemi tanárok,
Neumann Ármán és Chorin Ferenc dr. orsz. kép-
viselők?

De a nevek helyett hadd szóljon magá-
nak a tervezetnek néhány pontja ... „Az
intézetben felekezetkülönbség nélkül a tandíj
egyenlő lesz.” Pedig a felekezeti intézetek leg-
többje, ha állami subenciót nem élvez, már
felekezeti növendékektől nagyobb tandíjat kíván!

„Tandíjmentességben — felekezetkülönbség
nélkül fognak a tanulók részesülni.”

„A hittanítás kötelező csak heti 2 órában
lesz. Minden felekezet lelkészei a hittanítást az
intézetben végzik.”

Ime tehát, micsoda aggodalmi lehetnek
cikkirő urnak ez intézet felől, mely csak annyiban
lesz zsidó, a mennyiben zsidó pénzből épít-
tik, tartják fen és ahol a zsidó ünnepnapokon
sem lesz előadás, reggelente pedig, mint más
felekezeti intézetekben, az intézeti templomba
kellesz a zsidó vallású növendékeknek menniök.

Levesz a hitközség az államról egy nagy
terhet, melynek intézeteiből így egy részét a
tanulójusságnak elvonja — és vendégszerettel
fogadja a más felekezetbeli ifjúságot, mely nagy
számmal fogja felkeresni; mert ha ez az intézet
felépül, még akkor is kevés lesz Budapesten a
főiskola Igy az asszimilációnak sem fogja ut-
ját állani, hisz tulajdonképpen felekezetközi inté-
zet az, hol bizonyára más felekezeti professzor
is lesz. Nem fogják ott nézni senkinek a vallá-
sát, mint a hogy nem nézik például az itteni
piarista-gimnáziumban sem — hol az ifjúságnak
épp 1/3-a zsidófiákból áll.

Persze az lenne az ideális állapot, mikor
az összes intézetek államosítva lennének, de
mig ez az állapot létesül, minden felekezet ni-
vóját épp a magok kulturintézményeik emelik.
Ezzel pedig a budapesti hitközség egy minden
iziben magyar és liberális intézetet emel.

Nem is említve azt a körülményt, hogy
ha záros határidőn belül az intézet nem létesül,
a pénz az örökösöknek visszaadandó, kik bizo-
nyára nem fogják nemesebb célra fordítani.

Cikkirő ur szerint adják vissza nekik?

Ami a liptó-szent-miklósi gimnáziumot il-
leti — ismét csak örülni lehet azon, hogy ily
óriási örökséget nem pusztán felekezeti célra hasz-
nálja a fel hitközség hanem a magyar génusz
és kultura oltárára hozza áldozatul. Az, hogy
az örökhagyó nem reális módon szerzte a pénzt,
még mindig nem szolgálhat okul arra, hogy azt
középra felhasználni ne lehessen. Hát mit esi-
nálnának azzal a pénzzel? Csak nem dobhatják a
vizbe?

Az örökhagyó épen bűneit bánhatta meg
akkor, a mikor a nem reális módon szerzett pénzt
a társadalomnak jutatta. Hogy pedig a liptó-
szent-miklósi zsidó hitközség nem felekezeti
társadalmi célra, hanem a magyar kultura oltá-
rára hozza áldozatul: csak elismérést érdemel.
A zsidó gimnázium azon a pánszláv, veszélyez-
tetett vidéken, a magyar kulturának erős oszlopa
leszen. — Es hogy a magyar kulturának ilyen
erős bástyáira milyen szüksége van: mutatja az
a körülmény, hogy az eszme megvalósításáért a
liptó-szent-miklósi magyar társadalom a leg-
messzebb menő áldozatokra hajlandó.

A vérszopó Haynau a magyar zsidókat, a

függetlenségi harcban való részvételükért, a for-
radalom leveretése után 2 millió forinttal sar-
colta meg — és ezt az összeget az anyagilag és
annyira sujtott felekezeten a legkiméletlenebbül
be is hajtotta. A két millió forint — királyunk
kegyessége folytán — kezeinkbe visszakerülvén,
cikkirő ur szerint az ilyen könyörtelenül behaj-
tott pénzt sem szabadna kulturális célra felhasz-
nálni? Legalább így látom soraiból, mert az
ezen pénzből fentartott, igazán egyetemi szinvo-
nalon álló és a budapesti tud. egyetemmel kap-
csolatos „zsidó gimnázium” sem felel meg izlé-
sének — a hol pedig sovín magyarság, libeláliz-
mus és a szabad kutatás és gondolkodás elve érvé-
nyesül — ép úgy mint akárcsak a híres teológián.

Hogy sokan otthagyják? Hát hogyne, mi-
kor annak alsóbb tanfolyama közönséges gimná-
zium (mint például a sárospataki főiskolának a
gimnáziuma) és mely gimnáziumi osztályok el-
végzése és az érettségi után a kiléptettek — meg-
rakódva híres és liberális tudósok szolgáltatata
hittudományokkal is — a közéletben és a községi
élet terén mint orvosok, ügyvédök, tanárok és
hivatalnokok a szabadelvűség szent lobogójának
zászlóvivői és előharcosai?

Cikkirő dr. ur önkéntelen is a reakciónak
esap fel hareosává, midőn a zsidó teológiát esip-
kedí, mely pedig minden szabadelvű zsidónak,
minden zsidó felekezeti magyarnak legdrágább
és legfélétebb kincsét képezi, melyet elégé
ostromol úgy is a maradiaknak obskurantizmusa,
előítélete.

Vigyük hát mi a liberálizmus és a tuda-
mány fáklyáját — de előre!

Székely Áron dr.

Rekapituláció.

— Válasz Knopfler Sándor urnak és társainak. —

Ág-Csernyő, jan. 20.

Azt hiszem, hogy ha Magyarország egy
millió zsidó lakosát leszavaztatnák arra a kér-
désre, hogy legyen-e még több zsidó felekezeti
intézet, avagy nem: okvetetlenül nagy majoritás-
sal győzne a „contra-párt”!

De hagyjuk békén a szavazást.

Megvallom színtén, hogy „Zsidó főgim-
náziumok” című cikkem — melyet sajnos oly
annyira félreértettek — gyengén volt megírva.
Gyengén oly szempontból, hogy nem fejthetem
ki elégé bőven az okokat, melyek alapján nincs
értelme a már most is fennálló öt közép, illetve
főiskolánál több intézetnek!

Eddig ugyanis van:

1. Budapesten zsidó szemináriumunk, mely
a tudomány- egyetemmel egyrangú, melynek
igazgatója európai híví tudós, tanárai pedig
egy-egy kiváló tanfériak, kitünő képzett-
ségű rabbik és szaktudósok.

2. Van ugyanezzel az intézettel kapcsolat-
ban főgimnáziumunk, mely a szeminárium alsó
tanfolyamaként szerepel, melynek hallgatói te-
hát annak elvégzése után érettségi bizonyít-
ványt kapnak. Ennek birtokában éppúgy, mint
a többi 160 keresztyén gimnáziumban végzett
tanulók, beiratkozhatnak valamennyi egyetem-
nek valamennyi fakultására! — Azért mondom:
valamennyi fakultására, mert a felső évfolyam-
nak rabbijelölt hallgatói csakis a bölcsészetdok-
tori fokozatot érhetik el.

3. Ugyancsak Budapesten van zsidó tani-
tóképző intézetünk, melynek igazgatója szintén
kiváló egyén, (igazgatói tisztén kívül egyetemi
magántanári rangot tölt be, mint tudóst
pedig a magyar tudományos akadémia is elis-
merte, mert hiszen tagjává választotta már sok-
sok ével ezelőtt!) — Magától értetődő dolog te-
hát, hogy ilyen kapacitás vezetése alatt az il-
lető intézet is európai hírességű kell hogy le-
gyen!

4. Van Pozsonyban egy orthodox hitűek
részére felállított és az országos kormány részé-
ről is megerősített „főtanodá”-nk, melynek vég-
zett növendékei szintén kiváló helyet foglalnak
el az egyes kerületekben, a hol úgy hitsorsosaik,
mint az állam és társadalom nagy hasznára,
előnyére és örömére működnek. — Enek az
intézetnek is híres talmudista és tudós férfiú
áll az élén!

Van végül Vágújhelyen „reáliskola”-nk,
abban jeles kvalifikációnak örvendő tanárokkal.

Igy tehát már meg van — és pedig ré-
gibb idő óta — az az 5 intézet, melyre kultu-
ránknak eddig szüksége volt és a melyekkel
egyelőre tökéletesen meg lehetünk elégedve.

A „neologusok” Budapestről, az „ortho-
doxok” Pozsonyból kerülnek ki, ama városból,
hol nagy szolgálatot tesz főiskolánk.

Hogy tisztelt Knopfler Sándor ur félre ne
értsen megint — de most már szerénytelenség-
ből mondom — ebből az utóbb említett iskolából
került ki nemzetségéből (jobb mondva: csa-
ládomból) származott három főrabbi, kik Liptó-
Szt.-Miklóson és Miskolcon működtek.

Folytatás az I. mellékleten.

A legutóbbi 5—6 esztendő alatt Budapesten végzetek közül pedig legalább két tucat ismerősöm, barátom van, kiknek révén jól ismerem a viszonyokat!

Egyébiránt vegye tudomásul igen tisztelt Knopfler ur, hogy magam is rabbi pályára készülni volt eleinte.

On erre bizonyára így fog monologizálni: „A reverendából kiugrottak többnyire a legrosszszabak!”

Nos hát erre nézve megnyugtatom.

Jó, erkölcsös, vallásos zsidó maradtam én azért. Igaz, hogy nem ütöm fejemet a falhoz, de „neolog” szempontból „szentszidó” maradtam.

Hogy pedig soha „antiszemita” stílusban nem irtam, erre nézve kérem szerénytelenségemet a következő lapoknál konstatálni: „Le Figaro” — „Gaulois” — „Le Petit Journal” — „Magyar Hírlap” — „Magyarország” — „Pesti Hírlap” — „Polit. Volksbat” — továbbá a következő vidéki lapoknál: „Felsőmagyarország” — „Kaschauer Zeitung” — „Ab. Kassai Közlöny” — „Zipser Bote” — „Karpathen Post” — „Liptó” — „Zsolca és Vidéke” — „Pressburger Zeitung” — „Tátravidék” (melynek szerkesztője is voltam) — „Nagyvárad Napló” — „Kolozsvári Ujság” — „Délmagyarországi Közlöny” — „Torontál” — „Neutrauer Zeitung” stb. Továbbá pedig — ezt is szerénytelenségből mondok — nézze meg Szinyei József akad. tag „A magyar írók élete és munkái” című remek könyvének VI. kötetét és abból meggyőződik, hogy nem szoktam „bolondságokat” írni, olyanokat, a minőt ön „Falun” c. kareolatomból idéz.

Nagyon sajnós, ha egy tollat forgatni akaró úri ember egy kis hírlapi cikkecskén rögtön felförmed, vastag pennáját sűrű tintába mártja és a helyett, hogy komoly érvekkel igyekeznék az embert meggyőzni, személyeskedésekbe tör ki. Ilyet a magyar szabad sajtónak nem volna szabad megengednie! Vegyen példát Thomán Dávid dr. úrtól, ki oly finom, gyöngéd irálylyal intett meg atyáskodó szellemében. Tisztelettel hajlom meg ezért az érdemekben dús Thomán dr. előtt. Nem hiába, de nem is esik messze alma a fájától. Sándor fiát is ilyenek ismerem! (már t. i. Thomán Sándor dr.-t.)

Merem kockáztatni azt a szerénytelenséget is, hogy sokkal több érdemem van a hírlapírás terén, semhogy az én „hangjaim” (alias: cikkeim) ne találjanak visszhangra a sajtóban.

Csak azt az egyet kérdelem még Öntől, honnan tudja azt konstatálni, miszerint nekem privátim még nem ajánlottak föl professori állást a Miklóson tervezett intézetben? Hivatalosan persze nem teheték, mert hisz’ még csak tervezték, de hát olyan lehetetlenségnek tartja azt, hogy „privátim”?

A mi boldogult Hertz Abr. urat illeti, biztosítom, hogy jobban ismertem ezt az urat, mint Ön! Ismerem a megboldogultnak egész családját, mely rendkívül tisztességes és elkötelezett emberekből áll; csak az „öreg” állott hirhedt uszerás híreben. (Stein A. liptó-szt.-miklósi samesztől hallottam, hogy csak egy lábravalója volt.)

Ha egy nappal előbb tudom, hogy a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur nem adta meg a kért állami segédletet a szentmiklósiaknak: bizonyára nem irtam volna meg azt a bizonyos cikket, mely oly sok port vert föl.

Itt esupán azt jegyzem meg, hogy még ugy is kevés lett volna egy „Internátus” fenntartására! Látjuk azt a már most is fennálló intézeteknél, hogy mily iszonyú nagy nyomorral küzdenek a szegény tanulók! Hát érdemes akkor „Lateiner”-nek fölesapni, hogy aztán férfikorában meg-sínylje a korábbi nyomort a már családapává avanszált férfi tüdeje, gyomra, veséje, — szóval mindene?!

És most, midőn oly nehéz az élet, különösen pedig a „Lateinerek” oly súlyos anyagi gondok közt élnek: minek még egy felekezeti gimnázium?

Hát nem volna jobb egy kereskedelmi, a vagy ipariskola? Most, midőn diplomált ügyvédök is napdijasi állásokat foglalnak el, még szaporítsák a főgimnáziumokat! Hát nincs elég belőlük?

És ahhoz még Liptó-Szent Miklóson! Köröskörül van véve 10—12 főgimnáziummal: Ig-lón, Lőcsén, Podolinban, Rózsahegyen, Trsztenán, Besztercebányán, Zsolnán stb. stb. vannak hasonló intézetek!

Azt hiszem: eléggé felvilágosítottam az urakat.*

Pax vobiscum!

Klein Simon dr.

És evvel befejezték a „Zemplén”-ben ezt a kellemetlen eszmecsere-t, a minék különben is se celja, se haszna! Szerk.

Levelezés.

(Viszonzás az ág-cserayei levélre.)

Sztropkó, jan. 22.

Klein Simon dr. a „Zemplén” f. évi 3. számában a szerencsenem háládatlan szerepére vállalkozott; a mellet minden áron azt akarja bebizonyítani „orbi et urbi”, hogy mi, kik itt Sztropkón és környékén lakunk, szemünk levén nem látunk, füllünk levén nem hallunk.

„Válasz a sztropkai levélre” című cikkelye — vagy minek nevezem — tele van szofizmával, nyakatekert konzekvenciával és országvilág előtt ösmert dolgok letagadásával, anélkül, hogy csak egy állítását is képes volna tényekkel bizonyítani. Pedig: „Contra factum non valet argumentum”.

Tessék egyszer s mindenkorra jól megjegyezni, hogy a zsidót, mert zsidó, senki sem bántja, nem bántom én sem. Ki a haza javára munkálkodik, legyen az keresztény, zsidó vagy akár mohamedán, bántani: a haza ellen elkövetett bűn volna.

És a multkor azt állítottam, hogy a felvidéki ország-pusztítást — mert ez az itteni kivándorlás méltó neve — óriás mértékben segítik elő bizonyos uszoráskodó elemek, kik nem engedik, hogy a nép illő árért földhöz jusson, mert zsiros rebakra fájván foguk, a maguk méregdrága közbenjárásával mindenüvé befurakodnak, elannyira, hogy a szegény elgyötört nép miattuk már mozdulni sem mer. A nép pénzt keres, itt-hon szerezni akar érte valamit, mert földje vagy nincs, vagy kevés; de ott a rebak-vadász, annak gondja van rá, hogy csakis az ő révén juthasson valamibez; míg azonban ez a szerencsés eshetőség bekövetkezik, addig a pénzt eleszi és el-issza a szegény tót paraszt, s megy vissza Amerikába. A nép tudatlansága, hiszékenysége az a kincses bánya, melyből ez a felvidéki uszoráshad él, gyarapszik, sőt meggazdagszik. Hogy teljesen tönkre nem tették még a népet, annak egyszerűen az a magyarázata t. dr. ur, hogy az ember fejőstehenét természetesen táplálni és tartani szokta — mert ellenesetben mi a szősz fejni?

Eladni akar valamit a paraszt? Ott vannak nyomban az ágensek, faktorok, szenzálok, akik abától hasznót akarnak, természetesen, hogy a szegény együgyű ember zsebéből.

Venni akar? Nem vehet csak a rebak-lovag révén.

Ezt, kérem, személyesen kell látni, ezekről személyesen kell meggyőződni. Ilyen meggyőződéssre, tapasztalatra az ág-csernyei magányban, „procul negotiis” nem lehet jutni. No már mostan tisztelt dr. ur, ha az uszoráskodók, ezek a mások zsebére utazók, véletlenségből épen zsidók: engedelmet kérek, én arról már tehetek.

A mit aztán orvos ur összebeszél tatárról, muszkáról, indusról, kik hazánkra törnének s kik ellen mi harcra indulnánk, a fentnevezett és dicsért komániára és firmákra vélné bizva jószágukat, pénzünket, míg mi távol vagyunk esatázn stb. ez kérem annyira elárulja orvos urnak esztétikai és művészi izlés szempontjából magasabb humorra való hajlandóságát, hogy ezen az uton még kedves hazánk első humoristájává küzdheti föl magát, ha megéri. Én kívánom.

Beszélgünk csak komolyan.

Azt mondja ön orvos ur, hogy én (t. i. Felvidéki) egy-két uszorás miatt, az egész felvidéki Kazárságot óhajtanám földön futóvá tétetni.

Nem, kérem, én azt nem akarom; én csak azt akarom elérni, hogy nem egy-két, de száz és száz kazár (mint ön mondja) tanuljon meg dolgozni, verejtékezni s becsületes munkából élni. Ha pedig munka helyett a földönfutást választja inkább: Isten segítse másutt, de itt nem lesz kár érte. A mi pedig a „kereskedelem életét” illeti, az a valóságban ugy másutt mint e sorok elején kifejtetem. Gyönyörködjék benők t. orvos ur! A kereskedelmet, az igazi kereskedelmet is munkás, szakavatott kezekre kell bízni, nem ilyen élősdi hadra. (Tisztelet a kivételnek!)

Azt hozza föl továbbá orvos ur, hogy a hány országból még a zsidók kiűzettek, tönkre ment a kereskedelem.

Magyarországból, tudtommal, még nem űzettek ki a zsidók s kereskedelmünk mégis olyan, hogy nem igen kelhetünk birokra ebben a tekintetben oly országokkal, melyekben 30—40.000 zsidó mellett 35—40 millió lakos van. (Ott van Francia-, Angol-, Németország stb.) Szóval a faktumok itt sem nagyon hizelegnek az orvos ur könnyedén odavetett állításainak. Egyébként egy szóval sem akarom itt kétségbe vonni, hogy zsidó vallásu honfitársaink nagy részének a hazai kereskedelem körül szerzett érdemei ne volnának. Igen is vannak!

A mi pedig t. doktor urnak azt az állítását illeti, hogy ezelőtt itt, a mi felvidékünkön, a

családfőnek, illetve itt hagyott családjának addig, míg ő kenyérkereset után járt, a zsidó hitelezett és várt—várt sokáig —

Nohát t. orvos ur, épp az a nagyilekű várakozás tette nagyrésben földön futóvá már is ezt a nyomorult népet. A ki várt nem várt ingyen. Az a nagyilekű várakozás szépecskén jövedelmezett úgy, hogy 120—150%-el csak a szerényebb igényűek elégedtek meg. De hány esetben?

Ezzel kapcsolatban t. orvos ur nem állhatja meg, hogy ismét neki ne menjen az egyesületeknek és szövetségeknek, melyek épp arra vannak hivatva, hogy az ily bűnös pénz- és egyéb spekulációkat megakadályozzák s melyek, állami támogatás és felügyelet alatt lévén, szolid eszközökkel dolgoznak s nem uszoráskodnak.

No már ez nem járja!

En azt hiszem, ön maga is resteli t. dr. ur s el hamarkodottságának tudja be.

Ujabbán igen elterjedt fogás az, hogy a ki egyes bűnös kazároknak üzelmeivel szemben jogos kritikát gyakorol, legott antiszemitasággal, fajgyűlölettel s tudom is én még mi mindennel sietnek megvádolni: Hát erre csak azt mondom, hogy az ostoba fél tőle, az okos meg nevet rajta.

Ön doktor ur, „az üldözés vést jelző sipjéről” is beszél.

Hát kit üldözök én?

Ha valaki utamba áll s én valakit arra kérek, hogy védjen meg ellene: akkor üldözöm én az utonállót? Hát az önvédelem antiszemitaság, vagy fajgyűlölet? Vagy pedig ezek a felvidéki uszorások kiarendáltak talán Magyarországot és a t. orvos ur prókátorukká szegődik?

Legyen meggyőződve orvos ur, hogy nem tesz, nem beszél a hazafias magyar zsidóság érdekében, ki ezt a felvidéki hadat védi a magyar hazát őszintén szerető zsidónak, épp a haza üdvé érdekében kötelessége megtagadni ezekkel az elemekkel minden érdekközösséget!

Ne üres frázisokkal: tettekkal szeressük a hazát! S miután meg vagyok győződve a t. orvos ur hazafiaságáról: kérem mondjon le a felvidéki uszorások érdekében vállalt (vagy fogadatlant) prókátorságáról.

Várjuk a „hegyvidéki akció”-t!

Felvidéki, N° 2.

Vármegyei ügyek.

Személyi hír. Dókus Gyula vármegyei főjegyző Sátoralja-Ujhelyből f. hó 22-én Budapestre utazott.

Megtámadott választás. A Kuria I. választási tanácsa f. hó 24-én kezdte tárgyalni azt a petíciót, melyet a Sátoralja-Ujhelyben az 1901. évi okt. hó 2-án és 3-án lefolyt országos képviselőválasztás megsemmisítéseért nyújtott be a vertes Buza-párt a győztes Dókus-párt ellen. A petíció ellen alaki kifogást senki sem emelvén, tegnapelőtt reggel 9 órakor nyomban kezdetét vette a dolog érdemébe vágó tárgyalás. A Buza-párt képviselőjében Fried Lajos dr. támadta a választást, Nagy Dezső dr. védte. A támadó el-ejtven az egyes sérelmi eseteket, a választási elnök (Meczner Gyula) és a küldöttségi elnök (Miklósy István) eljárásának vélt törvénytelenségére alapította fenntartott vádját, mely abban esücsosodik ki, hogy a Dókus-párt azért győzött 68 szótöbbséggel, mert elhorgászta a Buza-szavazatokat. — A tárgyalás első napján (jan 24-én) Miklósy István, tegnap (jan. 25-én) Meczner Gyula adta elő védelmét, a mit az egyik is, a másik is kétségtelen hitelt érdemlő okiratokkal támogatott. A kuria az ítélet kihirdetését holnap d. e. 1/210 órára halasztotta. A kik a két napos tárgyalásnak szem- és fültanúi voltak, úgy vannak meggyőződve, hogy a Kuria ítélete törvényesnek fogja elösmerni a megtámadott választást.

A „Zemplénvármegyei Kazinczy-kör” alapszabály-tervezetét Ferenczy Elek dr. meg-szerkesztvén, a tervezet birálatát tegnap délután kezdette meg a Matolai Etele elnökle mellett ülésezett értekezleti kiküldöttség.

A Kaeszenbaum Márton-alapítvány számvévszéke f. évi febr. hó 3-án d. u. kezdi meg a tömeggondnok részéről benyújtott 1901. évi számadás felülvizsgálását.

Amerikába kivándorolt a ladmóczi jegyzőség területéről 1911-ben utlévéllel 41, nélkül 4, összesen 45 férfi, utlévéllel 13, nélkül 4, összesen 17 nő. Együtt 62 egyén. — Amerikából visszaérkezett: 15 férfi, 6 nő, összesen 21 egyén.

Hírek a nagyvilágból.

II. Vilmos német császár öccse, **Henrik** hg. tengernagy, az amerikai Egyesült-Szabad-Allamokba utazik, hogy **Roseweld** elnöknek átadja a császár üdvözlését és ajándékait. Az Egyesült Allamok kormánya nagy előkészületeket tesz a herceg illő fogadására.

A búrok legújabb hírek szerint ismét nevezetes eredményeket vívtak ki a hármezején.

Anglia és Oroszország Azsiában, az indiai határszéleken, farkasszemet néznek egymásra. A mindkét részről nagy sebbel-lobbal történő hadi mozdulatokból azt következtetik, hogy mire a hó elolvad, farkaskaszára kerülhet közöttük a hajszálon fityegő békeség.

Hírek az országból.

Erzsébet királykisasszony, néh. **Rudolf** trónörökös és **Stefánia** kir. hercegné leánya, f. hó 23-án tartotta esküvőjét szive választottjával, **Windisch-Grätz Ottó** herceggel. Esküvője előtt ünnepesen lemondott királyi hercegnői igényeiről, mely ünnepségnek személyesen voltak tanúi az országos magyar kormány tagjai is.

Tisza Kálmán, az abrudbányai kerületben közakarattal országos képviselővé választatván, újra elfoglalta törvényhozó helyét a T. Házban.

A vármegyei pénztárak államosításáról rendelkező törvényjavaslatot a T. Ház részleteiben is letárgyalta, egyszersmind módosítás nélkül elfogadta. A javaslatot **Széll Kálmán** védte mint belügyi miniszter, kijelentvén, hogy azt, törvényerőre emelkedés után, késedelem nélkül életbe lépteti.

Különfélék.

Királyi adományok. Ófelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával, **Spiry Elek** lasztócei gk. lelkésznek 50 kor. legkegyesebb adományt küldött.

Személyi hír. **Jekkefalussy Lajos** honvéd-altábornagy, közös hadügyminiszteri osztályfő, f. hó 23-án városunkban időzött és **Juhász Jenő** t. barátunknak volt kedves vendége.

Nagylelkű alapítvány. Nagymihály város kulturális intézményeinek egyik megteremtője, **Sulyószky István**, a tanügy iránt érzett igaz szeretetének, fenkölt gondolkodásának, szive nemességének újabb tanujelét adta, midőn a nagymihályi állami elemi iskola és állami kisdudó szegény tanulóinak felruházására 4000, = négyezer korona alapítványt tett. A nemes cselekedet önmagában bírja dicséretét. Bár adna az Eg házának sok ily derék, emberszerető férfit! L.

A sátoralja-ujhelyi vallásos esték sorozatában ismét egy kiemelkedő és teljesen sikerült összejevetelről számolhatunk be t. olvasóinknak. A referádák szokásszerű sablonjai mindjobban elégteleneknek bizonyulnak pennám előtt, mely az eseményeket lehetően történetirői hűséggel igyekeznek papírra vetni. Tanúm reá a szépség és nyájás publikum, hogy a f. hó 23-án végigélvezett vallásos este műsoráról itt feltalált észrevételeimért az irigység sem mázsolhatja rám a föllentés sanda gyanuját. Ime a műsor: 1. Gyülekezeti ének. 2. **Ima Fejes István** espereslelkészétől. 3. A bibliáról s a bibliából. A hazafias vallászeretetről. Szabad előadás **Fejes István**tól. Országos hírű költő-papunknak a mélyeséges költői gondolatokkal, fölvillanyozó hazafias eszmékkel bővelkedő szónoki erővel előadott elmélkedése teljesen lebilincselte s magával ragadta a hallgatóságot. Tetőpontra hágott a figyelem és lelkesedés akkor, midőn az előadó záradéku elszavalta „Ezékial” című szépséges költeményét. 4. „Himnusz” **Kapi Gyula** átiratában 8 szölamra. Előadta **Szalay Béla** vezetése alatt a **vegyes-kar**, melynek tagjai: **Spillenberg Sarolta**, **Szigethy Lidia**, **Szép Ilonka**, **Nagy Margitka**, **Bartók Kamilla**, **Borcsik Margitka**, **Nagyváthy Annuska**, **Mester Dezső**, **Csizy Béla**, **Bakos Etel**, **Lábos Béla** és **Nagy Béla**. Ötszáz arany annak a ki megmutatja nekem azt a beügyminisztertől jóváhagyott egyesületi alapszabályt, a mely jobban összetartja a tagokat, mint a vegyes kar tagjait átható lelkesedés. Ugy nézzenek a most leirt névsorra, hogy annak tagjai egytől-egytől valóságos művésznő és művész-számba mennek! Azt a nehéz műdarabot is oly könnyedséggel és ügyesen adták elő, hogy a nagy-pápaszemes kritikuskokat is lefegyverezték volna; a szereplő hölgyek kedvessége pedig a legridegebb eszkimót is megolvasztaná — 5. Mi a haza? (Abrányi Emil.) Szavalta **Bakoss Elek** ügyvédjelölt. Minden ízében pompás szavalat; a darab összes nehézségeit eredményesen győzte le. Az előző programpontok által különben is meglehetősen felemelt hazafias hangulatot forrás pontjág emelte (a terem falain is az izzadásnak nem csekély jelei mutatkoztak). — 6. Fohász (Oláh

Károly). Előadták: **Szalay Béla** vezetése alatt: **Mester Dezső**, **Lábos Béla**, **Bakoss Elek**, **Csizy Béla**. Mondhatom, bőséges alkalmat adtak a tapsolásra s — elismerés érte — a közönség nem is volt fukar a honoráriumban. 7. **Losonczy özvegye** (Tóth Kálmán) szavalta **Borcsik Margitka**. Szép lánytól szebb szavalást még az övénel nem hallottam. Drámai erő, a jeleneteknek és helyzeteknek frappáns kiszínezése, a költő eszméinek kitűnő visszatükröztetése: ime, ezekből állott a Margitka szavalata. Ezzel a hévvel és lelkesedéssel csatát tudna nyerni; ilyeneknek képzeltem én ezen az estén az egri nőket is, midőn az „egri” nevet kivívták. 8. **CXLVI. A zsoldár; Pásztor Sámuel** s-pataki ének- és zenetanár átiratában előadták: **Mester Dezső**, **Nagy Béla**, **Bakoss Elek** és **Csizy Béla**. E valóságos buzgósággal és áhitattal teljes előadás sem maradt az előzők mögött. 9. **Havasi Rózsa** (Tompá M.) szavalta **Pollák Anna** polg. isk. növ. E kis lány ügyes előadása szintén kiemelte az elismerést. 10. Gyülekezeti ének. — Jól esett látnunk, hogy ez összejevetelek iránt immár a közel vidék is kezd érdeklődést tanúsítani. — A legközelebbi, vagyis jan. 30-iki estén, nt. **Korbély Géza** ág. hitv. evang. lelkész úr fog felolvasást tartani. (i. zs. b.)

Esküvő. Lovag **Ahsbahs Leon** és neje, szopori **Scultéty Gabriella**, örömmel tudják Tassilo fiuknak **Wollmann Geraldineal**, **Wollmann Kázmér** és neje **Lányi Gizella** leányával, Budapesten az egyetemi templomban folyó hó 29-én déli 12 órakor történő egybekelését.

Időjárásunk télies ugyan, de csak éjjelenként fagy, nappal kienged. E miatt fokozódik az aggodalom, hogy a nyárára való jeget az idei tél nem fogja beérlelni.

Diák-hangverseny és táncmulatság.

A sátoralja-ujhelyi róm. kat. főgimnázium — mint már ismételtelen is jeleztük lapunkban — az intézeti ifjusági segítőalap javára, a f. évi február hó 4-én, a városi színházban, táncal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a t. szülőket és a nevelésügy barátait a „Zemplén” utján is mély tisztelettel meghívja a főgimnázium igazgatósága. — A hangverseny esti 1/8 órakor kezdődik. — Helyárak: földszinti és I. emeleti páholy 16 korona, II. emeleti páholy 8 korona; páholyülés I. sorban 5 korona, II. sorban 4 korona, III. sorban 2 korona; földszinti ülőhely I. és II. sorban 5 korona, III. és IV. sorban 4 korona, a többi sorban 3 korona; tanulójegye és karzat jegye 1 korona. Jegyeket válthatni **Pécsi Ödön** dr. főgimn. tanárnál. Felülfizetéseket a szegény tanulók nevében hálás köszönettel fogad az intézet. — A hangverseny műsora a következő: **Nyitány.** Wagner R. Lohengrin. Előadja az ifj. zenekar és az énekiskola vegyeskara. **A munkácsi rab.** Szavalja **Burger Jenő** VIII. o. tanuló. **Trio.** A. Jesca, o. 11. Előadják **Somogyi Bertalan** V. o. tanuló (hegedű), **Farkas József** VIII. o. tanuló (gordonka), **Bánóczy Béla** V. o. tanuló (zongora). **A jégmadár.** Irta és felolvassa: **Juhász Jenő** VIII. o. tanuló. **Kérdeztem a rózsát.** **Thern K.** Előadja: az énekiskola vegyeskara. **Le Tourbillon.** T. Mattei. Zongorán előadja: **Székely László**. **Totemre hívás.** Arany Szavalja: **Somogyi Bertalan** V. o. tanuló. **Népdalegyveleg.** **Abrányi K.** Előadja: az énekiskola vegyeskara. **A balmazújvárosi diák-életből.** Irta és felolvassa: **Gombos Bertalan** VIII. o. tanuló. **Magyar szerenád.** **Lavotta J.** előadja: az ifj. zenekar. **A kewlári búcsú.** Heine. Melodráma. Szavalja: **Bakajsa Kornél** Andor VIII. o. tanuló, zongorán **kiséri Maláricsik Lajos** IV. o. tanuló. **Qnartette.** XVI. Mozart. Vonós négyes. Előadják: **Schön Géza** VIII. o. tanuló (I. hegedű), **Zombory Albert** VII. o. tanuló (II. hegedű), **Bakajsa Kornél** Andor VIII. o. tanuló (viola), **Farkas József** VIII. o. tanuló (cello). **Kapistrán családala.** **Hemenes.** Szavalja: **Thuránszky László** I. o. tanuló. **Daláröröm.** **Schmötzer.** Előadja: az énekiskola férfikara. — A hangversenyt táncmulatság követi.

Az ujhelyi Kossuth-szobor-alap javára. **O. Liska** város intelligenciája — írja alkalmi tudósítónk — élén **Evva Lajos** gyógyszerészrel, lelkes műkedvelők közreműködése mellett **O. Liskán**, f. hó 16-án, minden tekintetben fényesen sikerült, színjátékkal egybekötött tanekest rendezett a Sátoralja-Ujhelyben létesítendő Kossuth-szobor javára. Színre adták **Szomaházy: „Üdvözlét a bácsitól”** és **Murai: „Virágfakadás”** c. egy-egy felvonásos vígjátékát. A szereplők: **Abaházy Vilma** k. a. (Pongráczné), **Guthy Jenőné** úrnő (Vilma), **Keill Mariska** k. a. (Lujza tánt), **Móricz Matild** k. a. (Márta), **Székely Margit** k. a. (Nelli), **Löderer Elza** k. a. (Ödön) **Domján Ferenc** úr (Taján), **Kovács**, **Kadár Imre** úr (Huszár és Laci) és **Lakatos István** ur (Pongrácz) mindannyian kedvesek és bájosak voltak szerepeikben, a férfiak is valamennyien a tökéletesség netovábbjág vitték. Volt is taps és kihívás annyi, hogy szünni sem akart. A színi előadást tánc követte, melynél a színpad tribúná változott át. Rózsás kedv, vidám hangulat, hangos cigányzene mellett ropták a

tüzes csárdásokat ifjak és öregek egyaránt a piros hajnalig, egy teljesített nemes kötelesség édes tudatában. — Helyből és a környékről ott voltak; **asszonyok:** **Abaházy Józsefné**, öz. **Buza Józsefné** (Tolesva), **Csinek Gyuláné** (Szegi m.) **Dalibor Ferencné**, **Evva Lajosné**, öz. ifj. **Frits Józsefné**, **Guthy Jenőné**, **Klein Mórné**, **Kolozsy Ferencné**, **Kvassinger Józsefné**, **Löderer Andorné**, ifj. **Lefkovits Sámuelné**, **Lebovics Izsákné**, **Linkes H.-né** (Eperjes), **Pozsgay Miklósné** (Tolesva), **Pókay Gáborné**, öz. **Pornárfy Józsefné**, öz. **Rimaszombathy Pálné**, **Strazsek Andorné**, **Zombory Gézánc**. — **leányok:** **Abaházy Ilonka** és **Vilma**, **Buza Mariska**, **Boriska** és **Cibike** (Tolesva) **Keill Mariska**, **Kónya Terike**, **Constantin Mira** (Tolesva), **Kratochvill-nővérek**, **Kurucz Margit** (Tolesva), **Lefkovits Záli**, **Löderer Elza**, **Móricz Matild**, **Pataky Margit**, **Szabó és Emma Székely Margit**. — A tiszta bevétel 43 korona volt, mely összeg rendeltetése helyére beküldetett. — **Feülfizettek:** **Kvassinger Ödön** 4 kor. Ifj. **Lefkovits Sámuel** 2 K. 80 f. **Rosenblüth Salamon** 2 kor. **Strazsek Andorné** 1 K. 80 f. öz. **Buza Józsefné** (Tolesva) 1 K. 60 f. **Führer Miksa** 1 K. 20 f. **Klein Mórné** 1 K. **Hatvani Deutsch Jenő** (Szegimalom) 1 K. **Horovitz Herman** 1 K. **Princ Zsigmond** 1 K. **Kvassinger József** 70 fill. **N. N.** 50 fill. **Gottlieb Fülöpné** 40 fill. **N. N.** 40 fill.

Farsangi mulatságok. Az **ujhelyi városi kaszinó** február 11-iki zártkörű báljára szóló meghívókat a múlt héten már szétküldötték. A kaszinó elnökségén és tisztikarán kívül 132 tagu rendezőség van hivatva a mulatság erkölcsi és anyagi sikerét biztosítani. — **A zempléni vármegyei vívó- és sport-klub** szintén kibocsájtotta február hó 8-ára szóló bái meghívóit. A mulatság védőjeül **Sennyey István** bárót, diszelnökeiül pedig **Dókus Gyulát**, **Fornszek Bélát**, **Matolai Etelét**, **Molnár Istvánt** és **Székely Eleket** kérték fel.

Fényes lakodalom volt Szerencsen f. hó 19-én. **Mandula Ede** nagykereskedő adta férjhez kedves leányát, **Eszter** kisasszonyt, **Weisz Vilmos** miskolci tekintélyes kereskedőhöz. A polgári házasságkötésnél lakodalmi díszben jelent meg a násznép, a hol **Székely Győző** kir. anyakönyvvezető adta össze az ifju párt. Innen kocsisorban az egyházi megáldást végző rabbi-hivatalba vonultak. Este a Keresztessi-féle nagyszállóban csinos tánctermében 120 teritékes gazdag vacsora volt. A második fogásnál megkezdődött a tőzstok árja; először **Székely m. kir. anyakönyvvezető** buzdította szép szavakkal az ifjú házaspárt soha el nem muló szeretetre, utána **Kovács Gábor** dr. ügyvéd mondott a töle megszokott ékesszólással szép felköszöntőt. Vacsora után virradtig tartó tánc volt. A négyest 40 pár táncolta. — **Ritkán** lehet látni Szerencsen annyi szép hölgyet, mint volt e mulatságon Szabolcsból, Abaujából, Budapestről stb. Szíves, igazi magyaros vendégszeretettel halmozta el a kitűnő házigazda az ő neki igazán kedves vendégkoszorút. rl.

Halálozás. **Dandás Aladár**, a „Lukács-Dandás-bandá”-nak egyik primása, f. hó 20-án 26 éves korában, agyhártya gyulladásban meghalt. Oszinte részvételt közöljük a szomorú hírt, mert a jó Aladár ha nem is volt zseniális zenész, kedves, mindig szerény modorával és ambiciózus igyekezetével közbecsület érdemelt s a kiknek muzsikált mindig tudott vidám hangulatos kiadvet teremteni. Ezek a jó tulajdonságok érdemesítették arra, hogy a fiatal cigány pártfogásunkat mindenkor birta. Az elhunyt Aladár fia volt **Dandás Andrisnak**, a még nem régiben is jóhírű kibőgősnek, a ki a múlt év őszén maga vetett véget életének. Özvegy anyján kívül szerető fiatal felesége és testvére kesergik elhunytát. Temetése, melyen a gyári zenekar és két cigánybanda játszott, f. hó 21-én ment végbe nagy részvét mellett. **Strjánál Vészy Gyula** mondott szép búcsubeszédet.

Színi előadások. Az **ujhelyi iparos ifjuság** tegnap, f. hó 25-én, a színházban táncal egybekötött színi előadást rendezett. — **A fodrász ifjuság** február 9-én fog ugyanilyen mulatságot rendezni. Az előbbieket a „Falu rossz”-át adták, az utóbbiak a „Falu árvájá”-t fogják színre hozni.

Lopott ruhák. A múlt héten a Rákóczi-utcai Ronyva-híd egyik iver alatt fonott kosárban nagyobb mennyiségű női ruhát találtak, a mely a rendőrséghez került, a hol kinyomozták, hogy a ruha K. H. Rákóczi-utcai kereskedő raktárából lopatott el. A rendőrség a tettesek nyomán van.

A tudományos kutatások eredménye balzsam a szenvedésre, mert néha oly kiváló kincs birtokába juttatja az emberiséget, hogy gyötrelmekről, kinoktól szabadul meg. Egy ily kutatás eredménye, hogy a csúz és kőszvényes betegek bajára van egy biztos gyógyító hatású szer. A csúz és kőszvényes betegek olykor évekig keresnek enyhülést bajukra, mert néha 10—15 évig tartó furdóhasználat sem képes enyhülést hozni kínzó fájdalmukra. Ugy a szenvedőknek mint mindenkinek fontos tudni

Folytatás a II. mellékletben.

ezért, hogy létezik egy szer, mely e kintó megbetegedést bizony gyógyítja, mert azok az előkelő orvosi nyilatkozatok s az a sok ezer köszönő levél, melyekbe bárki betekintést nyerhet, kétségtelenül igazolja, hogy a Zoltán-féle csusz kenőcsben egy ily szert bírnak. A szer készítője Zoltán Béla budapesti gyógyszerész, a kinek gyógyszerárban (Sétány utca és Szabadságtér sarkán) a kenőcs üvegtégelyekben mindenkinek hozzáférhetővé van téve.

— Hamis eskü. Tőlünk nem nagyon meszsze, egyik városkában történt — hol a magyar elem tót és némettel vegyül össze — evezük X-nek az illető városka izr. hitközségének „előimádkozó”-ját, vulgó: kántorját. Tiszteletreméltó egyéniség volt hitsorsosai körében, kiknek szívét, lelkét úgy szombatonként át- és átjárta az ő hatalmas, érees, a mellett édesen szóló hangja. Ilyenkor aztán egy fejjel magasabb volt hitsorsosainál. Még a rabbinus is megcsodálta. Szóval: mindenki szerette, becsülte a vallásáért rajongó, nemes családi életet élő kántort. — Egyszer aztán családi öröm költözött be házába. Szép, derék felesége kis babával, éspedig egy piros-pozsgás fiúcskával ajándékozta meg őt. Képzeltető a nagy öröm, melyet méltán érdemelt ki magának a szent életű becsületes ember. Tudvalevő, hogy a zsidó, pláne vallásos házhoz, ilyenkor csak izraelita „madame”-ot hívnak, kinek rendes kötelességén kívül feladata ilyenkor az is, hogy az orvos részéről megszabott határidőn túl ápolja az anyát és gyermekét. Valamolyik napon aztán elűnt a kántor pénzestércéja a benne levő husz koronás bankjeggyel együtt. A szerény jövedelmű családnál nagy volt a konsternáció. Már a veszteségen is könnyen túltette volna magát az asszony, csak hogy legalább tudja, hová letű a pénz, ki vihette el, stb. stb. A sok vizsgálódásnak meg volt a kívánt eredménye. Hát ki más: a „madame” vitte el. Be is vallotta úrnőjének. Csak hogy nem lopás szándékával, hanem — óh irgalom atyja ne hagyj el, hogy ezt az irgalmatlan szót ide-írom — „Szerelmi zálogul kapta a temetőben a kántortól.” Az asszony egyik ájulásból a másikba esett. Élete kockán forgott. De ez még nem volt elég a rettenetes csapásból. A hitközség minden tagja megtudta a szörnyű vádat, melyről néhány nap múlva már az iskolás gyerekek is kezdtek suttogni maguk között. — A kántornak tehát tisztáznia kellett magát. De nem holmi újságbeli „nyilatkozat” formájában, hanem a — *templomban!* És összejövetének az összes szomszéd községek irástudó papjai, tisztos ősz fejei, a hitközségek összes mértékadó férfiai. — A kitűzött napon 300 bírāja gyülekezett össze az elitelendő kántornak. És ime: adott jelre a „madame” bevezetett a sűrű gyülekezet színe elibe! Mindenki szivszorongva leste a történéseket. A főrabbi felszólította vádlót, lépjen az oltárhoz, hol már a „szent Thora” fekszik — és tegyen esküt a szent könyvre. A „madame” rohanva szökött fel az emelvényre és letette az esküt! Ime — bizonyosság Isten előtt — hogy igaz az ő vádja. Nos, szegény kántor! Most már pusztulj ebből a városkából, de rögtön — szólt a megfélembre-íthetetlen ítélet. El is ment szegény — máig sem tudja senki, hogy hová! A vádló „madame” azonban rövid pár nap múlva megőrült — — — Azt meséli a fáma, hogy a ledér „madame” más férfit is akart így behálózni, de azok óvatosabbak voltak, mint az x-i kántor. — Azt is mondják, hogy a ki hamisan esküszik, egy éven belül meghal. — — — Vajjon beteljesedik-e most is?

K. S. dr.

— A postamesterek osztályosorsjátéka. Mindennap látjuk azt a megfeszítő munkát, melyet a posta, ezen legfontosabb közlekedési eszköz munkásai, végeznek. Mindenki igénybe veszi ezek szolgálatát s így, midőn ők fordulnak hozzánk, támogassuk őket, ne vonjuk meg csekély hozzájárulással érdekeik előmozdítását. Vegyünk so „jegyeikből”, mert hisz darabja csak 1 korona; főnyeremény pedig 10,000 korona érték, mely gyönyörű ékszer a Sopronyi-féle nagytözsde (Kerepesi-ut 1. sz.) kirakatában látható, hol naponként ezer s ezer néző szeme akad meg a fénylő gémántokon. Sorsjegyek mindenütt kaphatók, valamint a budapesti sorsjegy-kezelősnél. (VIII. József-körut 38. sz.)

— Cimbalmozók figyelmébe. Mantu Józsi cimbalmos hosszabb távolléte után ismét Sátoralja-Ujhelyben telepedett le és ez uton is ajánlkozik cimbalomtatásra. Jelentkezni lehet lakásán Sátoralja-Ujhelyben.

— Ritka alkalom. Gyönyörű új 180 forintos pedálos cimbalom — Schunda-féle — nagyon olcsón eladó. Cim: „Állami tanító — Alsó-Hrabóc.”

— Dámvad. Az újhelyi rk. templom alatt lévő egyik nagyobb forgalmu mézárászék ajtajára kifüggesztetett ózet nagy csoport szemlélte ma egy hete, mikor oda vetődött egy — vadász-élményeivel és ösmereiteivel nagyban kérkedni szokott újhelyi Sontags-jäger. Utat törve magának a bámész ember csoporton az őzig, műértően

nézi-nézi, simogatja végig, aztán odaszól a mézárászhoz:

Vadász: Ugy-e bár, hogy ez dámvad?

Mészáros: (feleségével összenéz, mosolyog) Igen!

Mészárosné: Persze, hogy dámvad!

Vadász: Nem adná el így szőröstől-bőröstől, de csak a fejét — —

Mészáros: Miért ne? Szívesen! (Feleségével jelentősen összenéz s halanz:) Lesz mivel dicsekedni. — — — (Beküldetett.)

Irodalom.

Gven, regény, Irt Croker. Ami az angol regény-íróknak elismert legnagyobb érdemük, hogy érdekesítőben tudják bonyolítani a cselekményt és mégsem súlyodnak a vásári nivóra: ez a mindenesetre nagy adomány kiváló mértékben van meg Crokerben. Az a regénye pedig, mely most jelent meg az Egyetemes Regénytárában, mint a 17. évfolyamnak 6. kötete, még Angliában is feltűnést okozott szenzációsan érdekes cselekménye miatt. Mint az Egyetemes Regénytárnak minden kötete: ez is egy koronáért kapható piros vászonkötésben. Kiadja Singer és Wolfner könyvkereskedése Budapest, Andrassy-út 10.

„Franciaország szőlőművelése” czimul, érdekes könyv hagyta el a napokban a sajtót Baross Károly és Drucker Jenő, dr. a „Borászati Lapok” szerkesztőinek tollából. Franciaország viághírű nagy szőlőművelését még nem írták le magyar nyelven ily terjedelemben, szakszerű ismertetéssel. A könyv 370 oldalra terjedő szövegét 178 rajz és fénykép magyarázza. A francia szőlőművelés megismerése nagybecsű tanulság a magyar bortermelő közönségre is. A francia szőlőket pusztította el először a filloxera és a francia szőlőgazdák voltak azok, a kik legelőször küzdöttek le ezt a rettenetes bajt. Európa minden művelt népe az új, modern szőlőművelést a franciáktól tanulta, mi a magyarok is. És ebben az irányban kiválóan hasznos munka nekünk a most megjelent könyv. A magyar szőlősgazdáknak kötszeresen fontos mű, mert nemcsak a szőlőművelést tanulják meg tőle, hanem az okszerű borkezelést is, a mihez legkevésbé értünk mi magyarok. Számos piacos, borház, érjesztőkamara technikai berendezése, szüretelés és a borkezelés összes részletes munkájával együtt világosan és szakértőleg vannak ismertetve, számos kép és rajz magyarázatával. Végre, Tanulságok” cim alatt bőven és az egész nagy műre kiterjedően össze vannak gyűjtve a könyv végén azok a vonatkozások, a melyek Franciaország szőlőtermeléséből a magyarországi viszonyokra illelenek, tehát a nagy magyar szőlőtermelő közönségre gyakorlati haszonnal is bírnak, mert kellő körültekintéssel, a hazai viszonyok között is alkalmazhatók. A munka megérdemli, hogy nemcsak minden intelligens szőlőbirtokos, de más olvasni szerető ember is megszerezze ismereteinek kibővítésére. A könyv ára 8 korona, megszereshető a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában. (Budapest Üllői-ut Köztelek.)

„A Magyar Bazar” január elsején lépett harminchetedik évfolyamába. E hosszú mult minden dicsegetélnél hathatósabban bizonyítja a minden ízében előkelő és minden igényeknek megfelelő divatlap kitűnőségét. Kéthetente megjelenő füzetek kimerítő tudósításokat közölnek angol és francia divatból, a ruha és fehérnemű varrásáról, a lap e mellett magyarázatokat ellátott kézimunka-lapokat, valamint külön szabásívetket és divatképeket is nyújt. Kitűnő cikkeikben ismerteti a háztartás, kertészet, gyermekápolás és nevelés kérdéseit, valamint a szépség és egészség ápolását. Szépirodalmi része egy külön szépirodalmi lapot pótol. Előfizetése: negyedévre 3 korona, félre 6 korona. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Kerepesi-ut 54.

Kis Lap. Ama nagyon is ritka kincsek közé, melyeket a külföld is irigyel tőlünk, tartozik a mi kedves, régi gyermekújságunk, mely immáron a harminchetedik évbé lépett. Új folyamát megíjodva kezdi a Kis Lap, mert Forgó Bácsi, a lap megalapítója, a szerkesztés gondjait megosztotta Roboz Andorral, a gyermekirodalom egyik lelkes ápolójával, ki tanár létére a gyermekvilággal állandó benső összeköttetésben áll. A Kis Lap előfizetése, negyedévre 2 kor. összeg, a Kis Lap kiadóhivatalába küldendő. Athenaeum Kerepesi-ut 54.

Egyesületi élet.

A sárospataki Kossuth-ünnep jövedelméről — a mely ünnepet a Sárospatakon felállítandó Kossuth-szobor végrehajtó bizottsága a főiskola lelkes ifjúságával f. hó 12-én rendezett — a szobor-bizottság a következőkben számol be. Az összes bevétel 1455 korona 45 fillér, a kiadás 433 korona 30 fillér volt. Az 1022 korona 15 fillér tiszta jövedelmet a Kossuth-szobor alapjához esatolta, a melylyel ez 1934 korona 71 fillér összegre emelkedett. A szobor-bizottság e hó 21-én tartott ülésében Eötvös Károly, országos képviselőnek, a Kossuth-ünnep díszszónokának, jegyzőkönyvi meleg elismerését és hála-ját fejezte ki. Köszönetet mondott továbbá a jan. 12 iki Kossuth-ünnep összes szereplőinek, egyben annak a lelkes közönségnek is, mely áldozatával ez alkalommal is a szobor eszméjét megvalósulás felé egy nagy lépéssel előbbre segíté. *Felülfizettek:* Kádár Kálmán 20, Meczner András 8, Kun Bertalan 10, Füzesséry Péter 10, Szepessy István 2, Adriányi Kálmán 6, Tüdös István dr., 3, Gruska Lajos 20, id. Lengyel Endre dr. 20, Feldmesser Pinkász 20, Spitz Antal 2, Vitányi Bertalan 3, Lebovics Henrik 5, Róth József 5. Goldblatt Lázár 5, Buza János 2, Borger-testvérek 5, Szécsi Géza 5, Finkey Ferenc dr., 2, Kerekes Antal 2, Szöllösi Artur 4, Harsányi Mihály 2, Illyefalvi Géza dr., 2, Adorján Kálmán 1, Bartha József 1, Csernyiczky István 2, Debreczeni Bertalan 2, Ballagi Géza dr. 20, Páricsy József 10, Vitt József 2. Radácsi György 5, Kiss Sándor dr., 4, Tóth István 5, Farkas Lajos 1, Neumann

Péter 2, Apostol Emil 5, Paikoss Endre 5, Szkárosi Gusztáv 5, Enyiczkey Gábor 2, Szabó Endre 4, Lengyel Endre dr. ifj. 4, Bálint Dezső 2, Grosz Mór 2, Kun Zoltán dr. 6, Csizsár Bertalan 6, özv. Tóth Lajosné 2, Kazinczy Ferenc 7, Horváth János 2, Eperjessy István 3, a Sárospataki fogyasztási szövetkezet 30, Brzorád Rezső 5, Órás Kálmán 4, Botos József 10, Jesszenák Alfonz 10, a sajtó-ivánkai ev. ref. iskola növendékei 4 koronát.

Az izr. nőegyesület bálja. Az újhelyi izr. nőegyesület, mint lapunkban már jeleztük, f. hó 18-án tartotta szokásos farsangi bálját a színházban. Mint minden esztendőben, úgy ez idén is fényes sikert ért el ez a mulatság. A színház villámos fényben uszó termében, nemkülönben a páholsorokban nagyszámu és előkelő uri és női közönség, közöttük sok szép leány jött össze, hogy ebből a mindig kedves mulatságból részét kivegye. A bál 9 órakor, a mikor Teich Zsigmondné urnő gyönyörű virág-csokorral lépett a terembe, vette kezdetét és az éjjeli szünet leszámításával csak a reggeli órákban ért véget. A négyeseket 50—60 pár táncolta. Társaságunk színe java részt vett a bálon, kik között ott láttuk Hadik Béla gr főispánt, Dókus Gyula vm. főjegyzőt, Székely Elek polgármestert is. A mulatság 700 korona körül járó tiszta jövedelmet hozott a szegényeket segítő egyesületnek.

A r. kat. olvasókör táncmulatsága. A nem rég alakult újhelyi r. kat. olvasókör ma egy hete a városi színházban szép sikerű táncmulatságot rendezett, a melyen különösen derék iparosaink köréből oly nagy számmal vettek részt, hogy a tágas színházterem és páholyok alig voltak képesek befogadni a nagy számu közönséget. A vidám hangulatos mulatságon Hadik Béla gr. főispán is megjelent.

Nyilvános számadás és nyugtató.

A gálszécsi ifjuság f. é. január hó 11-iki a „gálszécsi járási kórház javára és szegény gyermekek felruházására” rendezett, hangversenyvel egybekötött táncmulatságáról.

Bevétel 383 K. 86 f.
Kiadás 220 K. 86 f.

Marad tiszta jövedelem 163 K. — f.

Felülfizettek: Wirtschafter Bertalan (Kassa) 18 koronát, Malcher Béla (Bocskó) 12 koronát, Szemere Gáspár (Kis-Azar) 14 koronát, Fischer Lajos br. 10 koronát, Hoyos Sándor gr. (Véce) 7 koronát, Cseley Lajos (Cselej) 6 koronát, Novák István dr. 6 koronát, Horváth Sándor (N.-Mihály) 6 koronát, Obláth Mór dr. 5 koronát, Nemes Sándor 4 koronát; 3—3 koronát: Wlder Samu (Gatály), Róth Mór (Csebb), Grünvald Ignác (Egyek), Biró Samu (Budapest), Székely Béla dr. (T.-Terebes), Wirtschafter Armin (Észék). 2—2 koronát: Szalkai Mór (Budapest), R. J., Friedman Zsigmond (Csebb), Vladár Ervin (Bánfalva), Elek Imre dr., Schreiber Mór, Mandel Rezső, Mandel Pál, Koch Gábor id.; 1—1 koronát: Rosenberg Jenő (T.-Terebes), Sztankóczy József (Pelejte) Lefkovicz Lajos (Zebegnyő), Haupt Henrik (Zebegnyő), Ilnatko Emil, Rácz János (T.-Terebes), Reisman Henrik, Juhász Pál, Pottenhauer Mátyás, Benedek Dénes (Vásárhely), Hlivjok Tivadar (Visnyó), Varga György m. kir. esendőr 60 fillért.

Kende Miksa dr.,
elnök.

Wirtschafter Bertalan,
ellenőr.

Mandl Ármin,
pénztáros

TANÜGY.

A Zemplén-vármegeyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

Néhány szó az új „Gondnoksági Utasítás”-ról.

Mióta az új „Utasítás” napvilágot látott, pro és kontra sok vélemény hangzott el a lapok hasábjain, köri és közgyűléseken, társas összejövetelek alkalmával annak szellemi irányáról, régihez való viszonyáról, az állami tanítókat ért nyereségről, hiányáról etc.

Némelyek megelégedtek az egyszerű ismeretessel, vagy legjobb esetben dicsőítéssel, anélkül, hogy tárgyilagos bírálat alá vették volna; mások eleget vettek tenni kötelességüknek, ha egyszerűen hallgattak s csak igcn kevesen vettek fáradságot a mű szellemébe behatolva, — mint lenkölt gondolkozásu ministerünk óhajtotta — annak előnyeit hátrányait, a fényt az árnynyal kap-

csolatban feltárni. Hiszen a tárgyilagos kritika, a vizsgálat alá vett tárgynak csak előnyére válhat. Az érc is a kohó tisztító tűzében szabadul a sá-laktól s lesz tisztává. S tévedés azt hinni, hogy erről szólani már nem időszerű. Sőt az volna az ideális, ha minden állami tanító megtenné észre-vételeit, melyeknek összegezéséből megláthatnók aztán, hogy az elmélet a gyakorlat mezején ho-gyan érvényesül, mely pontoknak mond ellent a gyakorlati élet, azaz az állami tanítók közös ér-deke melyeken szenved hajótörést. Ilyen értele-mben óhajtom én is elmondani szerény vélemé-nyemet; lehet, hogy nem fog mindenben többi kartársaim véleményével találkozni, mindamellett, megnyugtatómra szolgál majd az a tudat, hogy közös kincsünk, az állami tanítók új „Utasítá-sá”-nak a gyakorlati élet tapasztalataival való tökélesítéséhez — ha csak egy porszemmel is — hozzájárulni igyekeztem.

Talán említeni is fölösleges, — miután ál-dásos hatását már annyira érezzük — hogy a „Gondnokság” hatáskörét a szellemiokről az anya-giakra terelje. Mennyi méltatlan üldöztetéstől, bántalomtól menekült meg ezáltal az állami ta-nítói kar.

Hálával kell megemlékeznünk a tanításban, módszerbeni nevelésben adott teljes szabadság, ról, mely az áll. tanítói kar intelligenciájának szellemi önállóságának, tudásának és lelkiismeretességének elismerését jelenti s mindennél alkal-masabb a tanítói önérték megőrzését — és munkakedvének fokozására. Ime a bizonyosság: nem vagyunk már a kigúnyolt, a semmibe vett-á lábba taposott páriák. Fölemelt fövel jelenhe-letünk még a társadalomban s pirulás nélkül kö-vetelhetjük azt a minket megillető s már rég megérdemelt helyet, melyről oly soká voltunk száműzve.

Ilyenféle gondolatok hullámanak lelkünk-ben, midőn szemünk az új „Utasítás” egy pont-jára tapad s mintha önszemünkben kételkednénk, még egyszer s jobban megnézzük, ha vajjon nem káprázat-e? „Igazgató — tanító” — ezen szerény czime van a nevezett pontnak. Mohón, szinte láz-zal olvassuk s mennél tovább haladunk, meggyő-ződésünk annál szilárdabb, hogy a mi nyeresé-günk csak látszólagos. Megszűnt ugyan a gond-nokság hatásköre a szellemiekben, de csak azért, hogy fokozottabb mértékben az igazgató kezébe téessék le. És itt önkéntelenül azon kezdünk tü-nődni: mennyivel több az az igazgató, hogg tör-vényileg ilyen előjogok biztosítottak neki? Avagy talán egyéb ő, mint egyenlők között az első? Vé-leményem szerint nem s így nem is indokolt a „Utasítás” által körvonalazott hatásköre. Tudom, hogy az „Utasítás” készítői egy „minta-igazga-tó”, egy olyat vettek alapul, ki tudással párosult szerénységében, nem lát magában egyebet, mint egy kartást, a többinek szerető testvérét s nem kovácsool hatalmi tudatában abból fegyvert. De vajjon hány ilyen „ideál” található? Nem csáfol-e rá a mindennapi élet lépten — nyomon?

Alljon itt izleltől a nevezett részből a kö-vetkező; „... Megvizsgálja, hogy az egyes tantárgyakat általában helyes, eredményes mód-szerrel tanítja-e?” ... Ezzel ellentétben a 104 § 13. pontja a „tanításban, módszerben és neve-lésben a teljes szabadságot” mondja ki. Vagy talán az igazgató ellenőrző tisztét a fenti idézet oly értelemben használja, miszerint csak arra kö-teles ügyelni, vajjon „modern” s nem „elavult” régi módszereket alkalmaz-e a tanító? De hát akkor minek az oklevél? Nem írásbeli bizony-sága-e az annak, hogy a tanító a modern neve-léatudomány s módszertan elveivel tisztában van s képes a szerint oktatni? Avagy éppen azt akarja ez jelenteni, hogy az igazgató, mert ő „igazgató”, eo ipso jobban tudja, mi a helyes és nem helyes módszer, mint a tanító?

A fentemlített 104. § 13. pontja ugyis ki-mondja a teljes felelőséget a tanításbeli eredményt illetőleg s már csak ezért is — minden külön-ösebb felügyelet nélkül — igyekezni fog a tanító a leghelyesebb s eredményesebb módszer szerint oktatni. Ha pedig valamelyik ebben vagy abban gyengének érzi magát, esetleg bizonyos dolog iránt kétsége van: ott van a tanítótüneti ülés, melyben az iskola beléletének hónapról-hónapra úgyis tárgyalandó minden mozzanata, bátran fel-tárhatja azt, mint testvérek előtt, s a nyújtott jó tanácsok csak hasznukra lehet a tagok mind-nyájának.

Igen érzékenyen sujtotta az áll. tanítóságot az iskolai privátok eltörlése. Egyoldalulag viz-szálva a dolgot, az iskola niveanjának emelése szempontjából helyesnek is tűnik az fel. A minta — iskola, minta — tanítót kíván, Már pedig minta tanító csak az lehet, ki az iskolának egész embert nyújt azaz olyat, kinek holmi privát keresettel nem forgácsolódik el ereje. De nézzük csak az érem má-sodik felét. Szomorú, de való igazság az, hogy abból a szerény fizetésből egy családos ember nem képes tisztességesen megélni. Kénytelen — kellettlen magánkereset után kell néznie. Hanem ugyan ki tanítatja ebben a pénzsűk világban ot-ton gyermekét? A hához járó tanítónak legke-vezebb 20 koronát kell havonként napi egy-egy

órért fizetni s vajjon hányan áldoznak ennyit? Különösebben pedig a mai áll iskolai növendé-kek szülői közül, kik legnagyobbbrészt napszá-mosok?

Míg az iskolai privátok megvoltak, 20—30-án részesülhettek együttes oktatásban s így a havi egy-két koronát minden megerőltetés nél-kül fizethették le, gyermekeik okulására, no meg a tanítón is segítve. Hogy a tanító e nél-kül is köteles minden növendékével szemben megtenni a tőle telhetőt a tanítási eredmény biztosítására az kétségtelen; de hiszen nem is a kötelezett tantárgyakból adtak az iskolai privátok, hanem pld. a németből, mely az állami iskoláknak nem tantárgya a polgárinak azonban igen s így az ellemi V. VI. osztályból oda átlé-pőknek a szükséges előismereteket nyújtotta.

Az eltörlés okadátolása többek között ezt mondja: „túlterhelésre vezet, másrésről a tan-termek kellő szellőztetését és tisztogatását gá-tolja”. Az iskola falain kívüli magánoktatás nem vezet túlterhelésre? S az esteli tanoncoktatás nem akadályozza-e a szellőztetést s tisztogatást még sokkal jobban? — Magam volnék az első, ki e tilalmat helyeselném, ha a tanítóknak — mint a többi tisztviselőknél — az anyagi gond-noktól ment élete volna. Addig azonban, míg a nyomoruságos helyzet nem javul, ne vegyük el az áll. tanítóságtól ezt az utolsó szalmaszálát, melybe eddig, mint a vízbe fülő, kapaszkodott. — Legérzékenyebben sujtotta mindenesetre a városi kartársakat, kik nagyon válságos helyzetbe jutottak. Kiki tudja, az igények miféle sorozatá-val áll szemben egy városi tanító. Minden moz-galomban, ünnepélyeken stb. részt kell vennie s lépést tartania a többivel, mert különben jutalma a megvetés s lenézés. Azt azonban senki sem kérni, miből telik, hol az anyagi forrás? Talán a fizetése? Hiszen az éppen hogy csak sok az éhen haláshoz, a megélhetéshez azonban édes kevés. Hogy eddig tisztességesen, rangjához illően tarthatta fenn magát, az egyedül az iskolai pri-vát keresetnek volt köszönhető. Bizony, bi-zony nagy csapás ennek az elvesztése!

(Vége köv.)

Omega.

CSARNOK.

Gz. J. kisasszony eljegyzésére.

Mebron rózsája, bájos hajadon,
Szállj magadba, szállj e szent, nagy napon
— Amor-Isten derűje lelkeden —
Dobog szíved ő érte melegen?!

Nem földi érdek, mulandó kellem,
Hanem mélyeséges igaz szerelem.
Legyen a káposcs, mely ő hozzá köt
Így lesz boldog, — így istenedtől jött.

Ifjuság, szépség: hamar muló kincs,
Mint hulló csillag elröpül és — nines.
Csak az erény s annak dús birtoka
Boldog életnek biztos záloga.

Gyermekből nő lett. A lépés komoly.
Szíved szemedben, melyből köny omol. . .
Kis babajáték már nem érdekel,
Könyűd azt mondja: más az érdek, — el!

Mint rajzó méhek, dus reményeid
Szíved benépesítik. Remény, hit
Szeretet: lett im' birtokod
Örülj tehát, örülni van okod.

Boldogságodnak szép derült egét
Sugár ne hagyja, áradván feléd.
Az anyagi kar is ott az égben
Zengjen hozsánát, áldása érjen!

Szülők öröme határtalan nagy,
Becézett lányuk ugy-e bár te vagy?
Boldogságodban részköd légyen hát:
Erre kérd' most hatalmas Jehová!

(Sátoralja-Ujhely)

Kaufmann Ármin.

Isten veled.

Ki gondolta volna? Tudom, soha senki:
Hogy oly hamar fogjuk egymást elfeledni.

Nem én feledtelek, — te feledtél engem.
Tán, a mint megváltunk, még abban a pereben!

Az én gondolatom hozzád gyakorta szállt:
Kérdezd meg a felhőt, a szellőt, kis madárt!

Megmondják majd ők, hogy hányszor kértem
[öket:]
Vigyék meg nevében köszöntésem néked!

Azt fogják mondani: „Minden áldott napon!”
Ugy, a mint fogadtam ott a búcsúnapon.

Aztán hányszor kaptál én tőlem levelet,
Melynek minden sora: imádat, szeretet?!

S te talán üzented: hogy az Isten áldjon?
Érdeklődöttél, hogy mint élek a vilagon?

Szerelmes szavamra volt szónyi válaszdod?
Levelemre irtál? Nem, nem! Hisz jól tudod.

Hát, a mit ígértél, képednek a mását,
Nem várom hiába másfél esztendőn át?

Látod: szót sem szólhatsz, hogy szavam meg-
[szegtem:]
Mit mondtam, megtettem; de te ugye, hogy nem?

Sebaj! Elfeleltél. Te tudod, hogy miér?
Szakításunk vádja nem engem, — téged ér!

Csak szeresd, kit szeretsz, s szeressen ki szeret,
Jobban, lángolóbban én nálam tégedet!

Könyező szemekkel én csak annyit mondok:
Ne ismerj bánatot, légy örökre boldog!

Ne zavarja soha emlékem örömed!
Áldjon meg a jó ég! Szép lány, Isten veled!

(Eperjes).

Kerekes Pál.

Közgazdaság.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
elnökségétől a következő sorokat vettük:

Kérelem a magyar kir. mezőgazdasági múzeum
ügyében.

Az Omge-nek előterjesztései következtében a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. mi-niszter az 1896. évben megalapította Budapes-ten a m. kir. mezőgazdasági múzeumot. Abban a véleményben, hogy ezen kiváló gazdasági al-kotásnak további fejlesztéséhez a gazdaközön-ség a maga erejéhez képest szívesen járul hoz-zá, egyesületünk igazgató-választmányja, a m. kir. mezőgazdasági múzeum igazgatóságának megkeresése folytán elhatározta, hogy a m. kir. mezőgazdasági múzeum támogatására a gazda-közönseget és első sorban az Omge tagjait nyil-vánosan is felszólítja. Az országos hatásm. m. kir. mezőgazdasági múzeumnak egyik legszebb és legfontosabb feladata, hogy kapcsolásban hazai mezőgazdasági irodalmunk történeti fej-lődését, jelen állását és haladását feltüntető me-zőgazdasági szakkönyvtárt szervezzen. Mivel pe-dig egyéb hazai nyilvános könyvtárak a mező-gazdasági szakmákort nem részesíthetik kellő figyelemben, másféle mezőgazdasági szakkönyv-tárak pedig első sorban gyakorlati célokat van-nak hivatva szolgálni, a mezőgazdasági múze-ummal kapcsolatos szakkönyvtár rendeltetése, hogy lehetőleg teljes legyen és így a jelen, va-lamint a múlt összes idevágó hazai irodalom termékeit, bárhol láttak napvilágot és bármely nyelven jelentek meg, magában összesítenie kellene. Amde egy ily könyvtárnak összeállít-ása — a költségektől eltekintve — már azért is nehézséggel jár, mert különösen a régebbi, vagy kevésbé elterjedt irodalmi termékeknek a felkutatása sokszor majdnem lehetetlen. Ez csa-kis úgy lehetséges, ha a gazdaközönseget a bir-tokában levő mezőgazdasági irodalmi terméke-ket a m. kir. mezőgazdasági múzeum tudomá-sára hozza és a birtokában levő szakmunkákat ajándékképp vagy mérsékelt áron a múzeum könyvtárának átengedi. Van szerencsém ez ok-ból a gazdaközönseget, első sorban pedig az Omge tagjait felkérni, hogy akár egyesületün-ket, akár pedig közvetlenül a m. kir. mezőgaz-dasági múzeum igazgatóságát (Budapest, Kere-pesi-ut 72 sz.) értesíteni sziveskedjenek, hogy birtokukban miféle hazai mezőgazdasági irodal-mi termékek, könyvek, füzetek, újságok, folyó-iratok s egyéb nyomtatványok, továbbá mező-gazdasági érdekű kéziratok, oklevelek, régi szá-madások, térképek, tervrajzok, képek, fényké-pek, régi pecsétnyomok és pecsétek, érmek s egyéb emléktárgyak, stb. vannak és vajjon eze-ket, vagy ezekből melyeket volnának hajlandók a múzeumnak odaajándékozni, vagy mily fel-tételek mellett és árért volnának hajlandók a múzeumnak átengedni? Abban a reményben, hogy egyesületünk erre vonatkozó határozatát méltányolva és kiváló mezőgazdasági közérde-ket képviselő törekvését felkarolva, ezen nagy-fontosságú mezőgazdasági intézmény fejlesztését a gazdaközönseget szívesen támogatni kész, a bejelentések beküldését is bátorítodom kéni. Budapest, 1899. február 20. Forster Géza, igazgató.

Városi és községi ügyek.

* **A Luka—Karád községek** határában áthelyezni tervezett vicinális közut szakaszának kiépítése és fentartása tárgyában az alispán már meghozta határozatát, és pedig oly értelemben, hogy a költségek 11%-át a karádi uradalom mindenkori tulajdonosa, 28,5%-át Luka község és 60,5%-át Karád község viseli.

* **Kivételes nősülés** megengedésért folyamodtak: Marezsi János nátafalusi, Popik Mihály laborcz-volyai, Tirpák András márkai, Polyaesko János perbenyiki, Kreszacs Mihály posolinai, Petrik Péter dávidvágási, Malaczkanics András velejtei, Hornyák Mihály topolyáni, Sztanko Mihály szuhai, Gido György topolyáni, Lajzasa Mihály és Korej János hosztoviczai, Rák János szécs-kereszturi, Hraberszki János berettői, Szeghy Sándor ladmaczi, Mikula György kladzói; végre Bosko Mihály mislyinai lakosok és hadköteles egyének. Folyamodásaikat pártfogással terjesztette közig. bizottságunk a honvédelmiügyi kir. miniszter elé.

* **A ladmaczi anyakönyvi kerületben** 1901-ben: született 125; meghalt 63; házasságot kötött 21 egyén.

* **Az ungvári kir. bábaképző-intézet** igazgatósága lapunk útján is tudatja a kisebb községekbe törekvő s ezek között első sorban a már községi baba minőségben működött nővendékekkel, hogy a f. évi febr. hó 1-én kezdődő és júniusban végződő téli tanfolyamon, 40—80 korona pénzsegedelemmel s e mellett még tandíjmentességben is részesülhetnek.

* **Havanna-rum.** A kereskedelmi miniszter az Adler és Gold kassai likör-gyáros cég panaszos elterjesztése folytán azt az elvi jelentőségű határozata hozta, melyszerint a „Havanna“ elnevezés a rumkereskedésben származási helyet nem jelent és csak olyannak tekintendő, mely bárhonnan származó és bármilyen minőségű rumra szabadon használható, mit is községeink tájékoztatásul ezennel köztudomásra hozunk.

Vármegyei Hivatalos Rész.

22763 sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter 50461/V—5. 1901. számú intézkvnyec.

Határozat.

Tudatom az összes édekeltekkel, hogy a földmivelésügyi m. kir. miniszter ó nagyméltósága 1901. évi 50461 számú intézkvnyével, mlután a Bodrog folyónak — beleértve az átmetszéseket és kanyarulatokat — Tokaj nagy község déli határáról, illetőleg a Tiszába való ömlésétől Imreg község északi határáig, valamint a Latorca folyónak Bodrogba való ömlésétől Deregnő, illetve Vaján községek északi határáig terjedő szakaszán tervezett halászati társulatot ismételt kísérletek dacára sem sikerült törvényesen megállapítani, tekintve, hogy a jelzett folyószakaszok halászati szempontból egy természetűek a szomszédos Tiszával, melyen a társulatok már megalakultak s így ezen társulatok, valamint a Latorcának szomszédos felső szakaszán megalakult latorcai halászati társulat fontos érdekeinek veszélyeztetése nélkül nem állhatnak fenn továbbra a szóban levő folyórészekre a mostani állapotok, a halászatról szóló törvény 47. §-ban körülírt jogánál fogva elrendelte, hogy a Bodrog folyó torkolati részén a Tokaj nagy község tulajdonába tartozó (76 k. hold) halászati jogterület kivételével az említett folyó szakaszán a halászati jog hat egymásután következő évre hatóságilag bérbeadjatik; Tokaj nagy község jelzett vízterületét pedig a nevezett község képviselőjének az 1900. évi augusztus hó 10-én tartott érdekeltségi közgyűlésről felvett jegyzőkönyvben foglalt kérelméhez képest — az erre nézve meghallgatott Tokaj nagy-halászi tiszai halászati társulat hozzájárulásával — ezen társulat kötelékéhez csatolta.

Egyben tekintettel arra, hogy egyrészt a halászati törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendeletnek a 70994/897. számú földmivelésügyi rendelettel módosított 17. §-a értelmében a halászat, kényszer bérbeadás esetén is, csak megállapított üzemterv alapján eszközölhető, másrészt, hogy a közvetlen szomszédos halászati társulatok megalakulása folytán ezek vízterületén is a halászat meghatározott üzemterv szerint gyakorolhatók a szomszédos érdekek megóvása az okszerű üzem és különösen a kezelés egyöntetűségének biztosítása céljából a halászatnak a kényszer bérbeadás alá eső folyó szakaszokon való mikénti gyakorlására nézve a fentebb nevezett halászati társulatok üzemtervével egyöntetűs alább egész terjedelmében olvasható üzemtervet állapított meg.

Miután pedig a halászati jogtulajdonosok anyagi érdeke — a miniszteri intézkvny értelmében — a lehetőséghez képest biztosítandók s e

végett a bérbeadás feltételeinek meghatározása körül meghallgatandók, — felhívom az összes érdekelteket, hogy a bérbeadás feltételeinek meghatározhatása végett e tárgyban nyilatkozatokat, amennyiben azt saját érdekében szükségesnek látják, jelen határozat kézhez vételétől számíva 15 nap alatt írában közvetlenül hozzám mutassák be.

A miniszter által kibocsájtott üzemterv a következő:

1. §. A Bodrog folyónak, — beleértve az átmetszéseket és kanyarulatokat — Tokaj nagy község északi felső határáról Imreg község északi határáig, valamint a Latorca folyónak a Bodrogba való ömlésétől Deregnő, illetve Vaján községek északi határáig terjedő s a mellékelt gazdasági térképen feltüntetett szakaszán az 1888. évi XIX. t. c. 47. §-a alapján a halászat az 50461/901. számú miniszteri rendelet értelmében hatóságilag bérbeadjatik.

2. §. A halállomány emelése és fentartásának biztosítása céljából az 1888. évi XIX. t. c. 47. §-a alapján a halászat hasznosítása az 1. §-ban körülírt vízterületen az alábbi feltételekhez köttetik, mihez képest azon a bérlők csakis ezen üzemterv korlátai között gyakorolhatják a halászatot.

3. §. Önálló bérlőket csak oly vízterületek alkothatnak, a melyek egy tagban vagy összefüggésben álló részekben legalább 100 k. holdnyi kiterjedésűek és tekvésűknél valamint alakjoknál fogva a kitűzött cél hátránya nélkül külön értékesítésre alkalmasak.

Ennél kisebb területek külön állva bérbé nem adhatók, hanem csak egymással egyesítve, amennyiben az így egyesített terület a fentebbi kellékeknek megfelel.

4. §. Az önálló bérlőre jogosító vízterületek határai lehetőleg a községek határaival egybeesőleg képezendők, amennyiben pedig az teljesíthető nem lenne, oly módon választandók el, hogy egymástól könnyen megkülömböztetni lehessen.

5. §. Önálló bérlőre alkalmasnak jelzett vízterületek bérlőre illetőleg albérlőre céljából szét nem darabolhatók.

6. §. Az 1. §-ban körülírt vízterületre nézve minden év április hó 10 — június hó 10-ig terjedő általános tilalom állapítatik meg, mely időszak alatt a halászat mindenkinek, bármiféle halra is, bármiféle eszközzel tilos.

Ezen általános tilalmi időszakon kívül tiltva van a törvény 18 §-a szerint fajtokot, fogassúlót, kecsegét, kősüllőt, márnát, söreget szintokot, te'emestokot és vizát április 1-től kezdve június 15-ig, végre pontyot április 1-től kezdve július hó 15-ig terjedőleg lehet fogni.

7. §. A törvény által mérték minimum megállapításával védelmezett fajtok, fogassúló, kecsege, kősüllő, márna, söreg, szintok, tetemestok és vizán kívül az alább megnevezett halakat is mindenkor tilos kifogni, ha csak a fej elejétől a fark végéig mérve a következő méretekkel nem bírnak, u. m. compo 20 cm, domolykó 25 cm harsa 25 cm, ön 25 cm, dévér 25 cm gazda 25 cm, karác 14 cm, piros szemű keszeg 25 és veres szárnyú keszeg 20 cm.

Amennyiben ezen hosszúságot el nem ért, halak véletlenül fogtak volna, a vízbe azonnal visszabocsájtandók.

8. §. Feltétlenül tiltva van halakat lövés, szurás vagy ütés által fogni.

9. §. Bárki, a ki az üzemterv feltételeitől eltérőleg gyakorolja a halászatot, az 1888. XIX. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 5000/89 számú miniszteri rendelet 22 §-a értelmében esetről-esetre 200 koronáig terjedő pénzbírsággal büntetettik.

A bérlők ugyanazon büntetés alá esnek akkor is, ha alkalmazottaik a törvényben vagy ezen üzemtervben megállapított feltételektől eltérőleg halásznak, illetőleg halászás közben ezen üzemtervben megállapított határozatokat, nem tartják meg, feltéve, hogy ezen ténykedésük a bérlő részéről ellenőrizhető nem volt.

10. §. A hatóságnak jogában áll a bérlők, albérlők, alkalmazottak, rézes halászok közül azokat, a kik a törvényben, hatósági rendeletekben, avagy pedig ezen üzemtervben foglalt tilalmak áthágása miatt büntetve voltak, a halászatnak az 1 §-ban körülírt vízterületen való további gyakorlásától eltiltani.

A jelen határozat kézbesítését igazoló vétiyet mielőbb elvárom.

S.-A.-Ujhely 1902 évi január 21.

Matolai Etele, alispán.

T. Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben az 1901. évi decemb. hó 4-én tartott közgyűléséből.

574/27675. szám. Olvastatott a törvényhatósági bizottság folyó évi szeptember hó 18-án 406/16005. szám alatt kelt határozatával kiküldött bizottságnak az irányú jelentése, illetve javaslata, hogy a házi pénztár az egyes alapokkal szemben még fennálló tartozásoktól miképpen lenne megszabadítható, és hogy a

vármegye költségvetésében és zárszámadásaiban megtakarítás miképpen volna elérhető, vagy legalább a házi pénztárban az egyensúly miképpen volna helyreállítható, — és ugyancsak olvastatott az állandó választmánynak ugyan e tárgyban kelt határozati javaslata, melynek elfogadásával:

A vármegye törvényhatósága bizottság tervezetében foglalt eszméket magáévé téve annak az alapos és helyes munkálatért elismerését nyilvánítja.

Miután pedig a pénztári naplók és a vármegye főpénztárnoka által beterjesztett kimutatás alapján megállapított, hogy a házi pénztár tartozik.

1. Az ebadó alapnak.

1894. december 11-én felvett	11000	koronával
1900. november 14-én	2000	"
1900. december 15-én	2500	"
1900. december 31-én	2000	"
1901. január 5-én	2500	"
Összesen: 20,000 koronával		

2. A tartalék alapnak.

1897. december 30-án felvett	3000	koronával
1898. január 5-én	3000	"
1898. március 15-én	3000	"
1898. április 20-án	4000	"
1898. december 29-én	2907	"
*1899. április 19-én	2967	"
Összesen: 18,874 koronával		

3. A hadászati alapnak.

felvételt 1896. május 6-án	3000	korona.
" 1896. aug. 30-án	2000	"
5000 korona.		

Erre a letéti kamat alaplól törlesztve:

1900. aug. 4.	1166 K.	31 f.
1901. jan. 4.	1530 K.	50 f.
1901. júl. 27.	1791 K.	01 f. = 4187 K. 82 f.

Maradt tartozás . 812 K. 18 f.

Összesen 812 kor. 18 fillérel.

4. A szegény alapnak.

1900. május 10-én felvett	3200	koronával
1901. márc. 7-én	4000	"
1901. márc. 16-án	1000	"
1901. április 16-án	2500	"
1901. aug. 5-én	4000	"
1901. szept. 27-én	5000	"
Összesen: 19,700 koronával		

5. A mértékhitelítő alapnak.

1890. május 28-án felvett	4000	koronával
1900. márc. 8-án*	3050	"
Összesen: 7056 koronával		

Vagyis összegezve:

az ebadó alapnak	20000 K.
a tartalék alapnak	18870 K.
a hadászati alapnak	812 K. 18 f.-el.
a szegény alapnak	19700 K.
a mértékhitelítési alapnak	7056 K.
Összesen: 66,442 K. 18 f.-el.	

azaz hatvanhatezernégyszáznegyvenkét korona és tizenhét fillérel; és a vármegye törvényhatósági bizottsága érkezettnek látva az időt, hogy a házi pénztár adósságait alapos rendezés alá véve, ettől a nagy és a fizetési képességre bénítólag ható teherrel megszabadítsa.

Tekintve, hogy a 2%-os tisztviselői fizetési pótdoból befolyó összegből 1901. évi december hó 31-én 3940 korona a szegény alapnak, úgyszintén a letéti kamatok alapjából 812 K. 18 fillér, a kadászati alapnak kifizetett s így a házi pénztárnak mai napon fedezet nélküli adóssága 61,690 korona, azaz hatvanegyezerhatszázkilencven korona: ennek eltüntetésére a törvényhatóság elhatározza, hogy törli a pénztárnak az ebadó alappal szemben fennálló 20,000 korona tartozását.

Mert a multból az ebadó alapnak nemcsak, hogy tartozása nincsen, de sőt a házipénztár által költsön vett 20,000 korona a jelenben mint felesleg jelentkezik, úgy hogy ez összeg törlesztésével is az ebadó alap a reá háruló kiadásokat a folyó bevételekből fenakadás nélkül viselni képes.

Hogy törli a házi pénztárnak a tartalék alappal szemben fennálló 19,874 kor. tartozását.

Mert még egyrészt a tartalék alap, — mint azt a belügyi m. kir. miniszter ó nagyméltósága 63787/901. számú intézkvnyében maga is jelzi — a házipénztárban fedezetet nem találó kiadások fedezésére van hivatva, úgy másrészt teljesen igazságos is, hogy a midőn a tartalék alap a multban a házipénztári megtakarításokból létesített, most s midőn a házipénztár adósságokkal, küzd felhasználtassék.

Hogy törli a házi pénztárnak a mértékhitelítési alappal szemben fennálló 4000 koronát, bár ennek visszafizetése a 66367/II. 900. számú belügyminiszteri intézkvnyvel akképen engedélyeztetett, hogy az a letéti kamat alaplól törlesztetik, miután a letéti kamat alap oly vagyonnal voltaképpen, mint a 63787/901 szám alatt kelt belügyminiszteri intézkvny maga mondja, —

* Sorozási költség.

** Sorozási költség.

melyből ezen követelés kiegyenlíthető volna, nem rendelkezik, a befolyó kamat jövedelem pedig évente 3000 kor. legfeljebb 3600 koronát tesz ki, így ezen tartozások kiegyenlítése céljából 2 éven át az alap egész jövedelme igénybe veendő volna és ez által a különféle segélyek és jutalmak, a melyek eddig e kérdéses alaphoz engedélyeztetettek és melyekre más igénybe vehető alappal a vármegye nem rendelkezik, ezen idő alatt a letéti kamat alaphoz fedezet hiánya miatt folytathatók nem lesznek és 3056 koronát összesen tehát 7056 koronát kitevő tartozását.

Mert bár a mértékhitelítő alaphoz határozott rendelkezése meg van — nevezetesen ez alaphoz fedeztetik a vármegye területén lévő s annak tulajdonát képező 3 mértékhitelítő hivatalnál időről-időre hasznavehetetlenné vált műszerek beszerzési ára — de másrészt az alap mely a már említett mértékhitelítő és újra működésben lévő hordóhitelítő hivatalok évi nyers jövedelmének 6%-ból keletkezett és a vármegye szigoruan gondos kezelésének köszöni gyarapodását a multban olyan szép és biztos jövelemre tett szert, a melyből az alapra háruló kiadások nem csak hogy fedezhetők voltak, de a házipénztárnak költsön adott 7056 korona mint felesleg illetve mint tőkepénz szerepel, úgy hogy a multban szerzett tapasztalatok alapján bizton állítható, hogy ez alap a jelenben és jövőben reá háruló kiadásokat a folyton folyó bevételekből nem csak hogy fedezni lesz képes, de az alap rövid idő alatt, mely a mai napon készpénzben 2445 koronából áll, ismét tekintélyes tőkepénzre fog szert tenni, s a 7056 korona követelés leírása folytán az alaphoz fizetési zavar előre láthatóan soká be nem állhat.

Ellenben a szegény alappal szemben a fent jelzett 3940 koronán felül félmaradó 15,760 korona tartozását és időközi kamatot, miután a szegény alapot rendeltetésénél fogva a törvényhatósági bizottság olyannak tartja, hogy annak tőke állapotát egy fillérrel sem szabad megcsökkenteni, az ebadó alaphoz az 1901. és 1902. összeírási év alatt a szegény alaphoz megteríteni rendeli, s a házi pénztár terhére ily modoni törlesztését mondja ki.

Mert az ebadó alaphoz oly határozott rendelkezése nincsen mint volt s multban mikor állatorvosi javadalmazásokat is kellett nyújtania, évi bevétele pedig circa 14000 koronát tesz ki, az alap kiadása pedig mint egy 2000—2500 koronát így az alap feleslege évi 11500—12000 koronára becsülhető, úgy hogy ez összegből két év alatt a házi pénztárnak a szegény alappal szemben fennálló 15760 korona tartozása teljesen kifizethető lesz, — annál is inkább, miután ha a multban ez alap, a midőn abból a vármegye 5 állatorvost fizetett, képes volt 20,000 koronát meggazdálkodni, a folyó évi kiadásait, melyek legfeljebb 2000—2500 koronát tesznek ki, egész könnyen fedezheti, a mikor ez alap az állategészségügyi szolgálat állomositása folytán az állatorvosok fizetése alól felszabadult s abból csak az ebadó védjegyek, az ebadó kezeléséhez szükséges nyomtatványok beszerzési ára és állategészségügyi számlák számlabeli követelése fedeztetik.

Miután pedig, ha a pénztári kiadások egész vonalán a legnagyobb takarékoság be nem hozatik egy a házi pénztárnak rövid idő alatt ismét tetemes adóssági lehetnek, a vármegye törvényhatósági bizottsága utasítja a vármegye alispánját, hogy a kiküldött bizottság által bemutatott vélemény alapján gondoskodjék arról, hogy a vármegye dologi kiadásai a lehetőség szerint csökkentessenek, a háztartás egész vonalán a takarékoságra a legnagyobb gond fordítassék s hogy a költségvetés a legnagyobb pontossággal betartassék s e végett a vármegye pénztára által a költségvetési hitel-nyilvántartást a legnagyobb pontossággal vezesse s mielőtt valamely költségvetési rovat hitelösszege kimerülő félben van, magának arról azonnal jelentést tétessen és hogy így az utalványozásokat csak a költségvetés keretén belül teljesítse.

Jelen határozat közérdekű voltánál fogva a „Zemplén” hivatalos lap után 30 napig meghirdetett rendeltetik, utasítván a járások főszolgabiráit és Sátoralja-Ujhely r. t. város polgármestere, hogy a meghirdetést igazoló bizonylatokat és a netalán beadandó felebbezéseket további 5 nap alatt mutassák be.

A vármegye alispánja pedig felhívatik, hogy a beérkező bizonylatokat átvizsgálva jelen határozatot a netalán felebbezésekkel vagy nemleges jelentése kíséretében a nagyméltóságú belügyminister úrhoz terjessze fel, kitől is kéri a törvényhatósági bizottság, hogy annak a házi pénztár adósságainak rendezésére vonatkozó részét jóváhagyja s ahhoz a jóváhagyást az egyes szakminister uraktól is kieszaközölni kegyeskedjék.

Kmf.

Jegyzette:
Bernáth Aladár, sk.
IV-od aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

367/1902. I. sz. A varannai j. főszolgabirájától.

Másolat. 6947/1901. I. szám. Kérvénye Lehoczky Miklós vehézi lakos, földbirtokosnak, a gazdatiszti cím jogosult használata megállapítása tárgyában. — Határozat: Folyamodó Lehoczky Miklós vehézi lakos kérelmével elutasítatik, s erről jelen határozatom egy példányának, valamint bemellékelt 3 darab okmányának visszaszállásával azzal értesítetik, hogy határozatom ellen 8 nap alatt hivatalomhoz benyújtandó felebbezéssel élhet. Mert: Az 1900 évi XXVII. tc. 27. §-a alapján kiadott végrehajtási utasítás elrendeli, hogy a gazdatiszti cím használatának jogosultságát megállapítani kérvényesítések 1901. dec. 1-ig terjesztendők be az I-ső foku közig. hatóságokhoz. — Lehoczky Miklós, bár késelemének okát orvosi bizonyítvánnyal igazolta, kérvényét csak dec. 16-án nyújtván be, kérvénye a törvény, illetve végrehajt. utasítás alapján elutasítandó volt. — Kelt Varannón, 1901. évi dec. 17-én a varannói járás főszolgabirájánál. — Diószeghy János sk. főszolgabíró. — (P. H.)

Másolat. T. Zemplénvármegye alispánjától. — 30004. sz. A varannói járás főszolgabirája a m. évi 7093. számú jelentésével a Lehoczky Miklós vehézi lakos földbirtokosnak a gazdatiszti cím jogosult használata megállapítása tárgyában 6947/1901. sz. alatt hozott határozatát, mely szerint folyamodót kérelmével elutasította, a nevezett részéről közbevetett felebbezés folytán felsőbb elbírálás végett bemutatván, alulírott alispán az iratok felülvizsgálata után II-od fokulag következőleg Határozott: Miután folyamodó Lehoczky Miklós orvosi bizonylattal igazolta, hogy a gazdatiszti cím használatának jogosultságát megállapítani kérvényesítését betegsége miatt nem nyújthatta be 1901. évi dec. hó 16-ka előtt, a felebbezésnek helyt adok és a megfelebbezett I-ső foku határozat megváltoztatásával folyamodónak a gazdatiszti cím használatára jogosultságát megállapítom. — Az összes iratokat további törvényszerű eljárás végett a varannai járás főszolgabirájának kiadom. — S. A. Ujhely, 1902. január 7. Matolai Etele sk. alispán.

A másolat hitelűl!

Diószeghy János, főszolgabíró.

158. sz./IV. 1902.

Körözvény.

Novák Mihály s-pataki györgy-tarlói lakostól folyó hó 18-án egy 5 éves fehér szőrű magyar fajta, jobb szemén hályoggal bíró tehén elszaladt. — Köröztetését ezennel elrendelem. Sátoralja-Ujhely, 1902. január 23.

Barthos, főszolgabíró.

468. sz./I. 1902.

Kimutatás

a varannai járáshoz tartozó községekben az 1879, 1880, és 1881. évben született, teljesén ismeretlen hadkötelesekről:

Kroly József Vehész, Juhász György K. Husszumező, Grósz Mózes Szedliszke, Zsipaj János T.-zsep, Blumenfeld Efraim Varannó, Schvarecz Sándor Varannó, Fried Chaim Varannó, Friedman Chaim Joel Kvakóecz, Sepitko Géza Varannó, Targ József Vehécz, Kovalyszki János Vehécz, Vodszinszki Simon Vehécz, Cserni István A.-Hrabóecz, Sonkál Ferenc Rudlyó, Kmeecz Mihály Szaesur, Majernyik István Varannó, Najduch János Varannó, Friedmann Herman Varannó, Neuman Márkus Jakab Varannó.

A védtörvény u. I. R. 29. §. 5. pontja értelmében felkérem, hogy a puhatolatást eszközöltetni, s az eredményről értesíteni sziveskedjék. Varannón, 1801. évi január hó 22-én.

Diószeghy, főszolgabíró.

A szerkesztő postája.

B. J. — Viss. Lekésitt. Különbön is az ügy nem a Zs. szerkesztősége elé tartozik.
Magda. Bp. (Rottenbiller-u.) Üdv a kedves kis baba-honleányknak!

Sóvárgó dalok. (I—III.) Szépen eltemetve!
K. Gy. Ardó. Beérkezett. Nagyon köszönöm.
T. G. Józseffelva. Színtón.

S. E. Bpest. (Erzsébet-körut 56.) A szöbe hozott levelke annyira primitív és semmitmondó, hogy nem érdemes betűfésztéket pazarolni kinyomatására.

G. M. Az egyik gyengébb, mint a másik. Kérjük, ne verseljen inkább tudósítson. Így remélheti tőlünk a levelében említett jutalmat.

Álom. Nem vált be. Az efféle filozofálást sok tudással, szellemesen és — hogy úgy mondjuk — leheletszerű könnyedséggel kell megírni. Tessék hozzá tanulmányozni Ötvös (Sielberstein) Adolf leveleit és azokból szivjon magába eszméi, vagy ha jobban tetszik, esztétikai tartalmat. Kéziratát, hogy vissza ne adjuk — ne sajnálja.

L. S. urnak — Komlóska. A mint látja: az előtte szöloottak már kimerítették azt a tárgyat.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éblert Gyula.

Hirdetések.

Kiadó lakás

Sátoralja-Ujhelyben az Andrassy-utcában egy — 6 szoba, konyha stb., 4 lóra való istálló, kocsiszin és egy kis kerttel együtt f. évi május 1-től bérbeadó. — Czim meg tudható a kiadóhivatalban.

„Trilby” perszajó

FŐRAKTÁR:

GYARMATHY BÉLA

Sátoralja-Ujhely.

Ajánlja egyuttal saját terméstü

1889. évi asszu borait.

307/902. polg.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az üresedésben levő homonnai kir. közjegyzői állásra kirendelt Dr. Reviczky Jenő kir. közjegyző helyettes homonnai irodáját 1902. január hó 4-én megnyitotta.

S. A. Ujhely, 1902. január hó 10-én.

Harsányi Gyula,

kir. törvsz. jegyző.

Ügynököket

magas jutalék mellett keres a 22 év óta fennálló C. Klemt-féle rolletta-gyár Braunauban (Csehország). A cég kellő jó működés és referenciák mellett az utazóknak privát felek meglátogatásához szükséges engedélyt is kieszaközöl.

Tk. 3254/1901. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Wasserman Herman és neje végrehajtatást szenvedő elleni 304 kor. 82 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvszék (a tokaji kir. járásbiróság) területén lévő Tarczal község határában fekvő a tarczali 1038. számú tkjvben Wasserman Herman és neje Klein Jozsef nevén álló 4436. hr. és 2870 kat. térképi számú nyulas szőlőre 622 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Tarczal község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 62 koronát 20 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokjban, a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1801. évi november 20. napján.

Plathy, kir. jbiró

1828/1901. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a. -ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. II. 323/6. számú végzése következtében Dr. Haas Bernát ügyvéd által képviselt Rosse Jozsef s. a. -ujhelyi lakos javára Löw Wolf s. a. -ujhelyi lakos ellen 1200 kor. s jár. erejéig 1899. évi május hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtatás után lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: templomi imaszékek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s. a. -ujhelyi kir. járásbiróság 1899. évi V. II. 447/45. számú végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi február hó 10-ik napjától járó 6% kamatai 1/3 %, váltódíj és eddig összesen 139 kor. 50 fill.-ben biróilag már megállapított költségek erejéig S. A. Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközzésére 1902. évi január hó 30-ik napján d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzvetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosittatni fog.

Kelt S. A. Ujhelyben, 1902. évi január hó 15-én.

Tomasovszky Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

MEGHIVÁS.

A „Hegyalja-Mádi Takarékpénztár“ részvényesei

1902. évi február hó 25-én délután 3 órakor

az intézet helyiségében tartandó

XXX-ik rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A mérleg és az osztalék megállapítása, valamint a nyereség felosztására vonatkozó határozat.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Az új szelvények kibocsátására vonatkozó javaslat.
5. Netalán előforduló indítványok.
6. A jegyzőkönyv hitelesítők megválasztása.

Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések február 10-től kezdve az intézet helyiségében megtekinthetők. (50. §.) Azon részvényes, ki a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottja által kíván részt venni, tartozik részvényeit a közgyűlés megnyitásáig, elismervény mellett, az igazgatóságnál a közgyűlés tartamára letenni és a közgyűlésen csakis ily elismervényt nyert részvényesek s meghatalmazottaik vehetnek részt a tárgyalásban s határozathozatalban.

Kelt Mádon, 1902. január hó 21-én.

Az igazgatóság.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bé-beadását avagy bé-bevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhírnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely Korona u.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghüésekél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ csegjeggyel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.
• Richter F. Ad. és társa,
• csász. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

Szöllőkarók eladása.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok nagybecsű tudomására hozni, hogy jó minőségű 180-as és 2 méteres

szőlőkarókat

olesón bocsájtom áruba.

Szives megkeresésekre azonnal és készséggel válaszolok.

Tisztelettel

Grünspan Herman,
fakereskedő S.-A.-Ujhelyben.

MEGHIVÓ.

A TOKAJ-HEGYALJAI TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XXXV. ÉVI

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

folyó évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor Tokajban, az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívtnak. *)

Közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
 2. A tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
 3. Az osztalék kiadási határnapjának megállapítása.
 4. Az alapszab. 22. §-a értelmében kisorsolt két igazgatósági tag választása. **)
 5. Indítványok tárgyalása.
 6. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.
- Kelt Tokajban, 1902. évi január hó 23-án.

Az igazgatóság.

*) A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által, kinek részvénye szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző órákban, az e végre kirendelt bizottság kezeihez letéttett.

**) A kisorsolt igazgatósági tagok újonnan megválaszthatók.

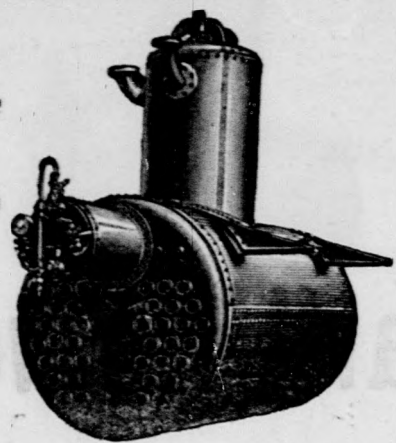
Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Szerény igényű, a tarzali m. kir. vinczellérképezde 3 éves taufolyamán oklevelet nyert 33 éves, nős, családos egyén, ki több évig szőlő, pincze, gyümölcs és mezőgazdaszatban mint kezelőtiszt volt alkalmazva, szakmáit külföldön is tanulmányozta és gyakorolta, mikről jó bizonyítványai tanuskodnak. Jelenleg is egy nagyobb telepen mint kezelő tiszt van alkalmazva, állását változtatni óhajtja azonnal vagy márczius utoljáig. Elvállal hegyi, homoki szőlők vagy a fent említett szakmák bármelyikének legújabb vivmányok szerinti kezelését. Szives megkeresések

Kacsák Endre,
Mád Zemplénmegye.

Alapítva

1866

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,
Szesztartályokat,
Viztartályokat,
Gőzgépeket,
szeszgyár berendezéseket,
Malomberendezéseket,

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai
szamorodni és asszú-bort
üvegenként is eladok.
Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.
literenkint.
könyvkereskedő **LÖVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

Első zemplén-megyei honi bútortermék
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém
meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és
az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szives megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok,
ó-német és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legké-
nyesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és
izlésteljes kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudó-
mására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkeve, a
nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott
áraképzletem miatt raktáron lévő mindennemű bútorokat
tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is
kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közön-
ség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok
kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Meghívó.

A varannói takarékpénztár mint részvénytársulat
t. részvényesei

a folyó évi február hó 17-én délutáni 3 órakor
az intézet helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

az alapszabályok 10. §-ára való hivatkozással tisztelettel meg-
hivatnak.)*

Tárgy:

1. A lefolyt 1901. évi üzletredményről előterjesztendő igazgatósági jelentés és indítvány a jövedelem mikénti felosztása iránt.
 2. Felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása.
 3. Felügyelő-bizottság választása.
 4. Az igazgató-tanács egyharmadának kilépése és választás utján való újbóli kiegészítése.
 5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság fizetésének megállapítása.
 6. Netaláni indítványok feletti határozathozatal.
- Varannó, 1902 január hó 16-án.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 10. §-a értelmében minden részvényes köteles szavazati jogát az igazoló bizottság kívánata esetén részvényeinek felmutatásával igazolni, ellenesetben a szavazati jegy kiadása megtagadatik.

Januló felvételik

a „Zemplén“ könyvnyomdában
S.-a.-Ujhely, főtér 9.

Czepléden

Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcs-
faiskolájának, valamint borüzletének
részletes árjegyzéke megjelent s ingyen
és bérmentve küldetik. Saját termésű
2-szer fejtett kütűő új bor ára
18 frtól felfelé. Hordóval
szolgálhatók.
Viszonteladók
kerestetnek.

Kütűő I. rendű pörkölt paprikás szalonna.

Tessék kísérletet tenni

és meg fog győződni, hogy nálam mindennemű hentes
áru a legolcsóbban beszerezhető, a t. cz. vevő közönség
szives figyelmébe ajánlom

Friss olvasztott szalonna zsír	kilója	1 kor. 04 fill.
„ zsirnak való szalonna	„	1 kor. 04 fill.
„ zsirnak való szalonna bőrrel	„	— kor. 96 fill.
„ sós szalonna	„	— kor. 96 fill.
Füstölt szalonna tábla	„	1 kor. 08 fill.
„ „ szeletben	„	1 kor. 04 fill.
I-só rendű pörkölt paprikás szalonna	„	1 kor. 20 fill.
Füstös kolbász	„	1 kor. 50 fill.
„ sonka hátsó	„	1 kor. 28 fill.
„ „ első	„	1 kor. 20 fill.
Füstölt karaj	„	1 kor. 12 fill.

Nagybani vételnél árendemény.

Megrendelhető

KARNER JÓZSEF,

hentes üzletében Nyiregyházán.

Előnyös árak.